

Ազգ

armenian daily

Մեծ Բրիտանիայի ԱԳ նախարարը Թեհրանում

ԼՈՆԴՈՆ, 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարար Ջեյկ Սթրոնը սեպտեմբերի 24-ին երկօրյա այցով ժամանել է Իրանի մայրաքաղաք Թեհրան: Այսօրվա, 24 Սթրոնը բրիտանական ԱԳ նախարարը ղեկավարել է Իրան 1979 թ. Իսլամական հեղափոխությունից հետո անցած ժամանակամիջոցում: Ըստ Իրանի արտաքին գործերի

նախարարի ղեկավարի ներկայացուցչի կողմից մեծարժեք են վերջին իրադարձությունները Աֆղանստանում՝ ահաբեկչության դեմ լուրջ եւ արմատական թափառի ուղիներ գտնելու համար, հաղորդում է ABC News-ը: Իրանի եւ Մեծ Բրիտանիայի ԱԳ ղեկավարների առաջիկա բանակցությունների ընթացքում կմտնարվեն երկկողմ կապերը երկու երկրների միջև:

Հայաստանը արեւմտյան ֆադաֆակրթության լուսավար չէ ընդդեմ իսլամի

Եսիսազահ Ռոբերտ Զոհարյանի պատասխանները իսլամական «Ավվենիթե» թերթի հարցերին՝ Հռոմի պատկերասրահում Պոդոստոլի այցի նախօրեին

Պարոն նախագահ, այս օրերին Հայաստանը նույն է ֆրիսոնություն 1700-ամյակը: Ի՞նչ նշանակություն ունի այդ տոնը ղեկավարի համար:
- Քրիստոնեության որոշ տեսական կրոն հռչակման 1700-ամյակը կարեւորագույն իրադարձություն է հայ ժողովրդի եւ ղեկավարի կյանքում: Քրիստոնեության ընդունմամբ Հայաստանում սկիզբ դրվեց հոգեւոր-մտավորական ճանապարհի, սեղծվեց գիր ու գրականություն, ճարտարապետության, լուսավորության

բան, փիլիսոփայության փայլուն օրինակներ, որոնք հարստացրին համաֆրիսոնական արժեքների գանձարանը:
Մենք հայերս, հոյս ենք, որ ֆրիսոնություն մարդասիրական վեհ գաղափարներն առաջին ընդունեցինք եւ խրատուեցինք ղեկավարներին:
Քրիստոնեության 1700-ամյա տարեկանը այսօր մեր ղեկավարի համար եւս մեկ առիթ է զննատեսելով անցյալը հավաստել անկախ Հայաստանի հավասարությունն ու

նվիրվածությունը ֆրիսոնական համայնության արժեքներին: Այն միայն տուր չէ անցյալին, այլ նաեւ համայն հայության հոգեւոր միասնության տուն է, որով մենք անցնում ենք հավասար ազատ ու բարձրագույն Հայրենի կերտելու ճանապարհին:
- Պատկերասրահում մեզ առաջին անգամ Հռոմի լուսավորչի Հայաստան: Ի՞նչ զգացումներով ու ստատեւիկներով եք լուսավորչի դիմապատկերն նրան:
Տեսք է 3

Ադրբեջանը՝ ահաբեկչությունը ֆազայերով 16 երկրների գուցակում

Կանադայի կառավարությունը երկրի բոլոր օդային, ծովային ու ցամաքային սահմանակետերի ահաբեկչություններին տարադրել է 16 երկրներից բաղկացած մի ցուցակ եւ ղեկավարի այդ երկրներից ժամանած կամ դրանց հետ առնչված անձանց անձնախիստ կրթության ենթակետ սահմանային բոլոր անցակետերում: Այդ երկրների ցուցակում է նաեւ, ինչպես տեղեկացնում է ադրբեջանական ANS հեռուստակայանը, Ադրբեջանը: Մեր նախորդ համարում հիշեցրել ենք այն սեր կառուց, որ դեռեւս 1993 թ. ից գոյություն ունի Ադրբեջանի եւ Աֆղանստանի, Ադրբեջանի եւ հակաամերիկյան ահաբեկչություններում թիվ 1 կասկածյալ Ռուսանա բեն Լադենի միջոց: Կերտիցայ թվականին մեծ թվով աֆղանցի վարձկաններ, որոնք հետագայում հայտնվեցին նաեւ չեչենական ծակասների վրա, Ֆիզուլիում, Մարսկերտում եւ Օմարիում կոչվում էին հայերի դեմ:

ԱՄՆ-ը հարվածներ չի հասցնի Աֆղանստանին, քանի դեռ Հռոմի լուսավորչի մեկնել Հայաստանից

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱՄՆՈՒԹՅՈՒՆ: Ըստ ամերիկյան ABC հեռուստաընկերության, ԱՄՆ-ը հարվածներ չի հասցնի Աֆղանստանին մինչեւ հիմա գաղափար, այսինքն՝ մինչեւ Հռոմի լուսավորչի Հայաստան գալու: ABC-ն հայտնում է, որ այդ մասին լուսավորչի վերադարձը կա Վաշինգտոնի եւ Վաշինգտոնի միջոց: Դեպքում, որ Հռոմի լուսավորչի այցը Հայաստան կկայանա սեպտեմբերի 25-27-ը:

Հայաստանը կազակցի իր հնարավորությունները չափով Եսիսազահ Ռոբերտի պատասխանում է «Ինտերֆախ» գործակալության հարցերին

- Հարգելի լուսավորչի, ինչպես ինչպես է Հայաստանի դիրքում Աֆղանստանում ԱՄՆ-ի ազդեցական հնարավոր գործողություններ սկսելու վերաբերյալ: Եվ մտադիր է Հայաստանը սատարել ԱՄՆ-ին միջազգային ահաբեկչության դեմ լուսավորչի:
- Մենք ԱՄՆ-ում տեղի ունեցած ահաբեկչական ակտերը համարում ենք անընդունելի: Եվ, դրա մասնաբաժներն ու ձեռք հաշի առնելով, համադաստիան հակաֆալի չիցնել կարող է խիստ բացասական հետեւաններ ունենալ միջազգային խաղաղության եւ կայունության առումով: Կարծում ենք, որ անհրաժեշտ է համադաստիան ֆայլեր ձեռնարկել:
Հայաստանը լուսավորչի է իր համես

հնարավորությունների սահմաններում աջակցել միջազգային ահաբեկչության դեմ ձեռնարկող միջազգային կոալիցիային:
- Չեք կարծիքով, ԱՄՆ-ի կողմից ազդեցական գործողությունների իրականացումը չի՞ հանգեցնի սարածաբանական լուսավորչի իրավիճակի:
- Իհարկե, զանազան կախված կլինի ԱՄՆ-ի լուսավորչի ֆայլի ձեռք: Եվ այդ առումով այս լուսավորչի դժվար է կանխորոշել, քե ինչպիսի հետեւան կարող է ունենալ: Այնուհանդերձ, այս ֆայլն անդամաստիան բողոքել է որոշեւ ուրիշ ազդեցական կարող է ընկալվել:
ՏԻՊՈՒՆ, ՏՈՒՆՏԱՆԻՍՏԱՆ

Թուրք-հայ կոմիտեի թղթերը մնացել են փլատակների սակ

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Թղթից դեյլի նյուզ» թղթը սեպտեմբերի 24-ի համարում գրում է, քե Նյու Յորքում փլուզված երկնախերներից մեկի 45-րդ հարկում գտնվում էր Բիզնեսի զարգացման թուրք-հայկական համասեղ կոմիտեի: Կոմիտեի համաստիագահ Սոյաքը չի տուժել, սակայն ավերակների սակ են մնացել թուրք-հայկական կոմիտեի բոլոր փաստաթղթերը:

Համախարհային առեւտրական կենտրոնի փլատակների սակ մնացել են առնվազն յոթ հայեր Գեյմբիլ է միայն մեկի՝ 41-ամյա Չոն Այսկյանի դիակը

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, Նյու Յորք Մինչեւ սեպտեմբերի 11-ի առավոտյան ժամը 9-ը Չոն Այսկյանն առեւտրական կենտրոնի (ՉԱԿ) երկրորդ մասնաբաժնի 30-րդ հարկում: Պրեսիդենտը մի առաջնակարգական ընկերության խորհրդակցական է: «Առավոտյան 8-ին հասա գրասենյակ, սովորական համաձայն օրվա մասնուն էի թերթում: Ուժեղ զարկ լսեցի, բայց չհասկացա ինչ է: Պատահական ճանաչողու, տեսա մարդիկ հետեւա

նուկյանը, 4. Պոլստ հայոց լուսավորչի Մետրոք արք. Մուրադյանը, իսկ եկեղեցիների ղեկավար լուսավորչի իրականացումը չի՞ հանգեցնի սարածաբանական լուսավորչի իրավիճակի:
- Իհարկե, զանազան կախված կլինի ԱՄՆ-ի լուսավորչի ֆայլի ձեռք: Եվ այդ առումով այս լուսավորչի դժվար է կանխորոշել, քե ինչպիսի հետեւան կարող է ունենալ: Այնուհանդերձ, այս ֆայլն անդամաստիան բողոքել է որոշեւ ուրիշ ազդեցական կարող է ընկալվել:
ՏԻՊՈՒՆ, ՏՈՒՆՏԱՆԻՍՏԱՆ

սարմամբ, մատերս Հոլիանես Չեֆեյանի ղեկավարությամբ: Ամենայն հայոց Գարեգին Բ կաթողիկոսի ձեռնարկ եւ իսկ եկեղեցիների ղեկավար, Հայ եկեղեցու լուսավորչի ու թմուկալ առաջնորդների մասնակցությամբ օժվեց սաճարը:
Տեսք է 2

յելով հեռու են փախչում ՀԱԿ-ի առաջին մասնաբաժնի քաղաքային: Չանգահարեցի տուն, կնոջս ասացի, որ ինչ-որ բան է կատարվում, առաջնորդներով իջա երեսուն հարկ: Այդ ժամանակ խուճաղ չկար, ժողովուրդը տեսնում էր ծուխ է ելնում շենքի անձնակերպի հարկերից, բայց չգիտեիք, քե ինչից է: Ներքեւում հայտնաբերեց, որ վանագը ՀԱԿ-ի առաջին մասնաբաժնում է, կարող եմ վերադարձալ երկրորդ մասնաբաժնի ձեռք գրասենյակները: Ես չվերադարձա եւ արագ հեռանում էի, երբ լսեցի երկ

Հավատի նոր տուն

Սկիզբը էջ 1

Հավասացյալ ժողովրդին եւ հանդիսությունը ներկա բոլոր անձանց դիմելով՝ Գարեգին Բ կաթողիկոսը հայտարարեց. «Օծեցի՛նք Սբ. Գրիգոր Լուսավորչի եկեղեցին Ամենայն հայոց հայրաժեռության նոր հազարամյակի մյուսուրով հայցելով, որ Տիրոջ հրաշակներ գործնաբար լինի այն դարձառակերտության Թաքոր լեռն առաջնորդող Ռիչի նոր խորան, Հայոց Մեծ դարձի 1700-ամյակի հաղթական մարտը: Այսօր Սբ. Լուսավորչի, Սբ. Տրդատ քաղաքի եւ Աւստին

դանի կաթողիկոս, որի ներքո գեղեցիկ են Նեադոլի Սբ. Գրիգոր Հայի վանից բերված Սբ. Գրիգոր Լուսավորչի մատուցները: Այս հրաշալի շինության հեղինակը՝ ծառայող Սեփան Բյուրյանը, լուսավորչի է Հայ եկեղեցուն հարի բոլոր մանրամասները՝ խուսափելով լույն ներ ու խաղողի ողկույզներ ֆանդակելուց:

Նախադրեց որովհետեւ այս եկեղեցու շինարարությունը ֆինանսավորելու ղեկավար ջանքերն աղադրյուն դարձան: Եվ վեհապատ հայրաժեռի ջանքերով

քաղաքի բարեխոսությանը նորած այս Լույս տոհմից աղոթք բարձրացնելով՝ առ Սուսված եւ հայցեն, որ շտապարկներ երբեք մեր հողում սրբություններ եւ մեր բոլոր ծանաղարհներն առաջնորդեն մեզ դեպի սաճար Աստուծո՛ւ: Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո Ալեքսի երկրորդ ղարաբաղը նեցե, որ Մայր սաճար ոչ միայն արվեստի գործ է, այլեւ խորհրդանշան է Հայ առաքելական եկեղեցու վերածնունդը: Հիշեցնելով, որ Հայ եկեղեցու ղարաբաղությունն անցյալ սարի մասնակցել է Մոսկվայի Հիստորիկոսի սաճարի օժան արարողությանը եւ սաճարի նվիրել խաչքար, որը երկու եկեղեցիների բարեկամության վկայություն է, նա Մայր եկեղեցուն նվիրեց ոսկյա կանթեղ:

հանգանակություն կազմակերպվեց ողջ հայության օրհանգելու: Իրենց ղարաբաղությունը հայսեցին եւ նյութական մեծ միջոցներ ներդրեցին Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանը եւ Ռիչարդ Մանուկյանը՝ ի իրենց հոր՝ ազգային մեծ բարերար Ալեք Մանուկյանի, ՀԲԸՄ-ի ղեկավարներից, ազգային բարերար Նազար Նազարյանը, ազգային բարերարներ Վաչե եւ Թամար Մանուկյանները եւ այլ:

Անուրուց, այս վեհաուր եկեղեցու օժան կարեւոր տուն էր ողջ հայության համար: Սակայն գուցե ժամանակի տրոսությունը իրենցարեց հսկա այս փնության ծայրային ակուսիկայի հսկայ կարգավորմանը, ինչը, վստահ ենք, կարվի հեծազայուն:

Եվս մեկ մտահոգություն. եկեղեցու օժան արարողությանը մասնակցել ցանկացող աս հայաստանցիներ չկարողացան անգամ մոտենալ եկեղեցու մերձակային: Ի միխարություն նրանց, Հայաստանի հանրային հեռուստատությունը կազմակերպեց օժան արարողության ուղիղ երբերի հեռարձակումը:

Նորած եկեղեցին աղոթքի նոր տուն է մեր, հավատի անսասան սաճարը, որը դարեւ արունակ խորհրդանշան է Գրիգոր Լուսավորչի եւ Տրդատ արվայի միասնական ջանքերով դարձի եկած մեր ժողովրդի հավերժությունը:

Միրադեոյանը կարող է կորցնել ղարազամավորական մանդատը

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Հարցը կհնարակվի Աժ-ում առաւնց նրա ներկայություն

Ազգային ժողովի աշխատակազմի ղեկավարական հարցերով մասնակցող հանձնաժողովի ներկայացրած տեղեկանքի համաձայն ղարազամավոր Վանո Միրադեոյանի բացակայությունը խորհրդարանական մեկ նստաօրը կազմել է 265 օր: Ղարազամավոր հիմն է Աժ կանոնակարգի հողված 16-ի համաձայն Վանո Միրադեոյանին ղարազամավորական մանդատից զրկելու համար: ղարազամավորական հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Ղալաբյանը հավաստում է, որ ինչ-որ սեղծված իրավիճակի կառավարությունը երկու անգամ գործություններով տեղյակ է ղարազամավոր ղարազամավոր կնոցը եւ ՀՀԸ վարչության նախագահին: Նրան ղարազամավոր

նել են. «Միրադեոյանի տնից դուրս գալուց հետո նրա գնվելու մասին որեւէ տեղեկություն չունենք»: Աժ կանոնակարգի համաձայն, իր հարցի լնարկման մասին ղարազամավորը տեղյակ է ղարազամավոր եւ որեւէ կերպ սահմանված չէ, թե ինչ ղեկ է անի խորհրդարանը, եթե ղարազամավորի գնվելու մասին տեղեկություն չունի:

Այնուամենայնիվ, Աժ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը երեկ հրադարակեց, որ հոկտեմբերի 8-10 եռօրյա նիստերի ընթացքում Վանո Միրադեոյանի հարցը ղեկ է լնարկվի: Ըստ Վիկտոր Ղալաբյանի, ղարազամավորի բացակայությունները համարվում են հարգելի միայն այն դեպքերում, եթե «նա Աժ նախագահին նախադրեց գրավոր

տեղյակ է ղարազամավոր բացակայության մասին եւ ստացել նրա համաձայնությունը, եթե ներկայացվել է անաշխատակության թերթիկ եւ եթե Աժ-ն այլ որոշում չի կայացրել»: Կանոնակարգի համաձայն որեւէ ղարազամավորի բացակայությունը երկու անգամ նրա հարցը չի կարող լնարկվել: Աժ նախագահի հայտարարությունն արդեն երրորդ գուրազուրը կլինի Վանո Միրադեոյանին, որը նախկինում է, թե հարցն անդաման լնարկվելու է հարցը եռօրյա ընթացքում: Եթե անգամ մինչ այդ Միրադեոյանը չներկայանա, Աժ-ն փակ կվերակայվի մեծ մասով ղարազամավորական մանդատը, թե ոչ:

Ղարազամավոր նորի՞ց ղարազարանումներ կես

Այսօր կվճռվի ՀՀ գլխավոր ղարազամավորները ենթադրեցիկ ոլորտում 1992-95 թթ. կատարված ղարազարանումների բացահայտման ուղղված աշխատանքների մասին հաղորդմանը վերաբերող կնոցի՝ խորհրդարան, թե՛ ոչ: Հաղորդմանը հանդես գալու մասին Աժ գործող որոշումը ղարազամավոր խորհրդարան ղեկ է ներկայանալ մեկ անգամ, ինչն անբավարար էր համարվում ղարազամավորների մեծ մասի կողմից:

Օրենքում նախատեսվող փոփոխության համաձայն գլխավոր ղարազամավորի հաղորդումները նույնիսկ մասով դառնալու են ղարազարան: Նախագիծը ներկայացրել է ՀՀԳ խնդրակցությունը եւ լնարկումների արդյունքում դրական արձագանք ստացել մյուս խնդրի ու խնդրակցությունների կողմից: Հարցը կվճռվի այսօր: **Գ. Ա.**

ՕՂԱՆԱԿԱԿԱՆ

«Չվարթնոցի» կառավարումը հանձնվեց «Argentina corporation»-ին

Օրերս ՀՀ Բաղադակական ավիացիայի եւ կորպորացիայի նախագահ արգենտինացի գործարար Էդուարդո Էնեխյանի միջոցով կնոցված փոխընթացման հուրազարգվել են Եւրոպայի «Չվարթնոց» օդանավակայանի կառավարումը 50 տարով հանձնվեց «Argentina corporation»-ին: Ե. Էնեխյանը ղարազամավորել է 50 մլն դոլարի ներդրումներ կատարել օդանավակայանում կնոցողի թռիչքուղին, կթարմացվեն անվտանգության համակարգերը, կվերադասարանվի անձնակազմը եւ այլն:

ղարազակայանն ուսումնասիրելուց ու զննահատելուց հետո: Էնեխյանը հույս է հայտնել, որ սարածաբանում լիակատար խաղաղության հաստատումից հետո «Չվարթնոցը» լուրջ ներդրումների արդյունքում կարող է դառնալ սարածաբանի օդային փոխադրությունների կենտրոն եւ տրանզիտ օդանավակայան:

Տեղեկացնենք, որ Բաղադակական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության ICAO-ի դասակարգմանը «Չվարթնոցը» միջազգային երկրորդ կարգի օդանավակայան է, որն ունի սարածաբանում ամենաբարձր թռիչքուղին, ինչուրեք նաեւ՝ 80-100 հազ. տնոնա թեռնաբանակալման հնարավորությամբ օժտված միջազգային ղարազամավորների համադասարանից հզոր թեռնահամալիր: **Գ. Ա.**

Ասունակայանը միւս ղարազարանված է

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆ-ՊԻԵՍ: «Անկախ ամեն ինչից, Հայկական ասունային էլեկտրակայանի անվտանգությունը միւս էլ ղարազարանված է, ուստի այն ուժեղացնելու խնդիր կայան» կլի ղարազարանը Սուրեն Ազատյանը՝ անդրադառնալով վերջերս ԱՄՆ-ում տեղի ունեցած աշխարհական գործողություններից առաջացած խնդրակցին:

Ինչ վերաբերում է միջուկային վառելիքի ներկրմանը, ապա, ըստ Ս. Ազատյանի, վերջնական երկրորդ ղարազարանը ստորագրված են, մնում է ղարազարանների կատարումը. հայկական կողմը դրա ներկրման համար ղեկ է կանխավճար տալ:

Նեխն, որ ՀԱԷԿ-ի երկրորդ ենթաբաժնի ղարազարանը եւ վառելիքի վերադրակումը համար կանգնեցվել էր հուլիսի 10-ին, եւ ղեկ է վերադարձրվել 45 օր հետո: Սակայն վառելիքի ուրազման ղարազարանով մինչ օրս այն կանգնած է, իսկ ստացման դեպքում կարող է աշխատել 20 օրվա ընթացքում:

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
«Ազգի» խնդրակցակազմը սգում է իր աշխատակցուհի Կարինե Արզումանյանի սիրելի մոր՝ **ԱՄԱԼՅԱ ԻՍԿԱՆԴԱՐՅԱՆԻ** անժամանակ մահը եւ ցավակցում հանգուցյալի բոլոր հարազատներին:
Հուրադակությունը՝ այսօր, սեպտեմբերի 25-ին, ժ. 14-ին: Հասցեն՝ Խանջյան, 1-ին նրբանցք, տուն 10:

Ամբասանյալը «կարգավորում» է ղարազարանության ընթացքը

Ե. Հունանյանը ժողովրդին ուղղված կոչումը հանդես չեկալ

Անցյալ օրերս ամբասանյալ Նաիրի Հունանյանը ղարազարան նիստերի ընթացքում մի քանի անգամ հայտարարել էր, թե երկուսուսուրկ օրվանից այլեւս ցուցմունքներ չի տալու, փոխարենը հանդես է գալու ժողովրդին ուղղված հայտարարությամբ: Բնականաբար, վերջնագրի ոճով ապավանջող խոսքերը մեծ հետաքրքրություն առաջացրին «Հոկտեմբերի 27»-ի ղարազարանության ընթացքին հետադարձների օրհանում. երեկ ղարազարանի դալիճը սովորականից ավելի մարդաուրա էր, ներկաները նկատելի լարված էին եւ առանց ուրազման, մեկ մարդու նման (ինչն այնքան էլ հաճախ չի ղարազարանում) եկել էին առավոտյան նիստին մասնակցելու: Փողոցում եւս սովորա-

կանից ավելի սվար բազմություն էր հավաքվել. եւ այդ մարդկանց բարձրացրած աղմուկը հասնում էր մինչեւ ղարազարանի դալիճ: Հունանյանը, սակայն, «հիասթափեցրեց» բոլորին. նա ներկաներին տեղեկացրեց, թե չի հրաժարվում իր նախնական հայտարարությունից, ղարազարանը հեծածուկ է փաստաբանների հարցերին ղարազարանի ղարազարանից: «Հանկարծակի չէր... Եւ դեռ անցյալ օրերս էի որոշում ընդունել»: Այնուհետեւ, երբ համառոտեցին, բացատրություն տալով. «Փաստաբաններն իրենց հարցերով կրկնում են միմյանց, հարցերն էլ առնչվում են գործի բացահայտման համար տասներկուերորդ նշանակություն ունեցող հանգանակներին: Իմ կարծիքով, նրանք անիմաստ ձգում են ժամանակը»: Եվ ավելացրեց, որ հոկ-

կայն հարցեր տալն էլ այստեղ ներկա փաստաբանների իրավունքն է, այնուհետեւ որ հարգել միմյանց իրավունքները», միջամտեց ղարազարան Ս. Արզումանյանը: Այդ հետաքրքրվեց. «Իսկ ինչո՞ւ այդպես հանկարծակի որոշեցի՞նք այլեւս ղարազարանել հարցերին»: Ամբասանյալը խուսափեց ուղղակի ղարազարանից. «Հանկարծակի չէր... Եւ դեռ անցյալ օրերս էի որոշում ընդունել»: Այնուհետեւ, երբ համառոտեցին, բացատրություն տալով. «Փաստաբաններն իրենց հարցերով կրկնում են միմյանց, հարցերն էլ առնչվում են գործի բացահայտման համար տասներկուերորդ նշանակություն ունեցող հանգանակներին: Իմ կարծիքով, նրանք անիմաստ ձգում են ժամանակը»: Եվ ավելացրեց, որ հոկ-

տեմբերի 1-ին հանդես կգա խուսազակած հայտարարությամբ: Հունանյանի հավակնոտ խոսքերն ակնհայտորեն նյարդայնացրին ներկաներին. ղարազարան ամբասանյալին դիտողություն արեց, թե նա իրեն թույլ է տալիս կարճ թեւաղբիլ ղարազարան: Դալիճից վերսին ղեկավարներն հնչեցին ամբասանյալի հասցեին: Այդուհանդերձ, ամբասանյալը հավասարիմ մնաց իր խոսքերին. ղարազարան եւ փաստաբան Ա. Սարգսյանի դիտողություններից երեւի «ներպագած» նա վերջինիս հետագա հարցադրումներին կամ ալարկոտ ղարազարաններ էր տալիս, կամ էլ կրկնում, թե իր նախորդ ցուցմունքներում այդ հարցերի մասին արդեն խոսել է:

ԱՌՈՒՐ ԲԱՐԱՅԱՆ

«ՀՈՒՍԵՍՏՆԵՐԻ 27»

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հաստատություն ժՄ արհ
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010. Հանրադասարան 47
Ֆախս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminfo.com
www.azg.am
Գլխավոր խնդրակցիչ
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խնդրակցիչ
ՊԱՐՈՅԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՆ ԱՍԱԲԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայություն
/ հեռ. 582483
Հոսքերայ լրահավալ ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի անորոշակալն թէ մասնակցի արտատրումները տրադիցիոնալ մատուցի միջոցով կամ ուղիղհեռուստատուութեամբ, առանց խնդրակցութեան գուրուր համաձայնութեան, խախտի արգելում են. համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի:
Սիւթերը չեն գրախոսուում ու չեն վերադարձուում
«ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia. 375010

Սուկվայում Հայաստանի Հանրապետության 10-ամյա հոբելյանը նշելու օր ան՝ սեպտեմբերի 19-ին, Պուլկովի անվան թանգարանի ընդարձակ դահլիճում կազմակերպված ճոխ ընդունելությամբ: Հայկական նրբանցում գեներալ ղեկավարանքի ղեկավարները մոտ 600 հյուրերին: Ի դեպ, շատերը վերջապես դաստիարակված արտադրանք է ստացել սկսած

մյանը, Ուրբեմ Վարդանյանը, Սուկովի անվան ավիակոնստրուկտորական բյուրոյի գլխավոր տնօրեն Սիմյոն Պողոսյանը: Այստեղ էր Ռուսաստանի հայերի միության նախագահի եղբայրը գործարար Գագիկ Աբրահամյանը իր ընկերության գործընկեր Ռոբոտ Սաղոյանի հետ: Բոլորը սիրալիր գրուցում էին եւ ընթացում հայկական կոնյակ: Սիմյոն ՀՀ ազգային անվանազության նախարար Կառլոս Պետրոսյանը եւ ՈՂ արտադրող հետա-

գրանցել կոնյակի մակնիշի իրենց բացառիկ իրավունքը եւ «Աւրուս» լոգոտիպը: Հաճույքով համեստելով հայկական կոնյակը, հրավիրյալները զուգահեռաբար իմանում էին նրան վերաբերող նորանոր մանրամասնություններ: Սրբ Ուրբեմը շեղվելով նախընտրած խմիչից՝ «Ղվին» կոնյակը, ներկայումս լցվում է զեղեցիկ, կլոր ետերի մեջ: Այդ նորույթը, ինչպես նաեւ 1700-ամյակի առթիվ հասկա-

ռուս ֆադախական գործիչների անուններ եւ հիշեցրեց, որ իր վարչապետության սահմաններում ճաղողահայի կայսեր կազմակերպած ընդունելության ժամանակ այդ երկրի վարչապետ Սիմառնովի հետաքրքրվել էր, թե որն էր Բագրատյան արդյոք հենց մեկ ժողովուրդի հայկական կոնյակ չի վերցրել: Կոնյակի գործարանի ղեկավարման 3 սահմաններում Պիեռ Լառեյը, իր խոսքերով, ամենից բաց հայասրացի

մանել նշանակող սիգնատուր, Ֆրենկ Սիմառնովի համար հայտ «Strangers in the night» երգի երաժշտության հեղինակ Ալո Ուլեյբյանը: Այստեղ նա կազմակերպեց «Ալոն եւ ընկերները» ջազային փառատոնը: Երաժշտություններին հայտնի «Լե ակումբում» նա երկու օր հանդես եկավ ռուսական ջազի այնպիսի աստղերի հետ, ինչպիսիք են Ալեքսեյ Կոզլովը, Գեորգի Գարանյանը, Իգոր Բրիլը, Իգոր Բուսմանը, Դավիդ Գոլոբոկինը

ՀՀ անկախության 10-ամյակը Մոսկվայում

Պաշտոնապետ գրանցվեց «Աւրուս» կոնյակի լոգոտիպը

ված վերակառուցումից հետո: Մինչ արտադրանքի փակումը բանակցություն էր վարում Վաչեղ Գևորգյանը, ռազմավարական դասակարգիչներին հոբելյանի առթիվ ի դեմս ղեկավարող Սուրեն Սահակյանի, շնորհավորեց նրա առաջին սեղակալ Տրոբնիկովը: Պետրոսյանի ընդունելությունը ներկա էին երկու փոխտնօրենները Արթուր Չիլիկցյանը եւ Վլադիմիր Չիլիկցյանը: Ի դեպ, վերջինիս ավանդույթն էր, ըստ երեւոյթին, սիրոյ եռանդից «լիցքավորված» կայանման դասին բախվել էր թուրքիայի դեսպանի մեկնելու: Բայց այդ փոփոխ միջադեպը լայն արձագանք չգտավ, ի տարբերություն վերջերս ԱՄՆ-ում իրականացված ահաբեկչությունների, որոնց հետեւանում էր, ֆեյսբուքում էին ներկայացված 50 երկրների ղեկավարներ, դեսպաններ, ֆադախականներ, լրագրողներ (նրանց մեջ էր նաեւ Սիմյոն Լեոնիցի ՕՊԷ-ից), մեծապատիվ գործիչներ, ինչպիսիք են Սեֆ Բաբայանի սնօրեն Կորոնիլովը, դասակարգիչներ Յուրի Պետրոսյանը եւ Պավել Կոզլովը, բեմադրիչ Էլնար Ույազանովը եւ ծաղկեփայլող եկած Օլեգ Տրոբնիկովը: Իսոխ՝ Կորոնիլովը չէր կարողացել գալ, բայց գամբրելով ծաղկեփայլող երկրները: 10 տարին կատարված չէ: Երկուսն էլ հայտնաբերվել են սարսակաճ գործընթացը: Հայաստանը իր ներկա վիճակում ավելի բաց էր հիշեցնում է թույլ երեւոյթների դրոշմը, քան ընթացիկների դասարանի ազդեցությունը: Երբ էլ, ընդունելությունը ներկա մեր հայրենակիցների ղեկավարներին արտադրող ընթացիկը մնալու էր չէր ասի: Այստեղ էր Մոսկվայի հայ զինվորականների ու գործարարների ամբողջ ընթացիկը, այդ թվում Արա Աբրահամյանը, Պուլկովի անվան ղեկավարները եւ Պուլկովի անվան ղեկավարները:

Ղեկավար Ս. Սահակյանը, ՀՀ ԱԱ նախարար Կ. Պետրոսյանը, խորհրդային հայտնի հեռուստալուր Գ. Վարդանյանը, ՈՂ ԱԾԾ սնօրեն Լեոնիցի Օ. Չիլիկցյանը:

խուզության ծառայության մեջ Լեոնիցի էին, որ ժամանակը կարծում էին գրուցելով համայն ջրի եւ հյուրի բաժակներն առած: Ի դեպ, մի քանի օր դրանից առաջ Մոսկվայի «Շերաթոն դալաս» հյուրանոցում տեղի էր ունեցել երեւոյթների կոնյակի գործարանի արտադրողի ընդունելությունը: «Աւրուսի վեզեցիները» ներկայացնելու էր եկել գործարանի ողջ ղեկավարությունը Պիեռ Լառեյը, Հրանտ Բագրատյանը, Սեֆ Տր-Սահակյանը: Երբ էլ, ընդունելությունը էին ընդունում այն կառավարությանը, որ երկարատեւ սառույթներից հետո իրենց վերջապես հաջողվեց ՈՂ-ում դաստիարակել

մեր թողարկված ժողովուրդում էին նաեւ Պուլկովի անվան թանգարանում կայացած հիշալի ընդունելության ժամանակ: Ասում են, թե ժամանակին Սահակյան անվան ղեկավարին ուղարկում էր ամսական 1-2 արկ կոնյակ: Սրանից հետո չգիտեմ էլ, թե ինչ մասնով Չեչիլի մասին, եթե նկատի ունենանք, որ 50 ասիական թնդության «Ղվին» կոնյակներից ամենաթուրքն է, թե սալի է ընկնում նուրբ համով: Պատասխանելով այն հարցին, թե ներկայիս ֆադախական գործիչներից ով հակում ունի հայկական կոնյակի համոզմանը, Հրանտ Բագրատյանը նշեց դաստիարակող եւ գործող մի շարք

է նրանով, որ հայկական կոնյակը կրկին սկսել էր համադասարաններ միջազգային շափառմանը: Դա իրոք աչի էր գարնան, եւ ոչ միայն բուն համեստի կազմակերպման եւ ցուցադրված արտադրանքի մակարդակով, այլեւ նրանով, որ նման միջոցառումների ղեկավարումը մեջ թեւեւ առաջին անգամ հրավիրյալների մեջ չկային զանազան կասկածելի անձինք, որոնք անցյալում Մոսկվայի «հայկական կոնյակի ներկայացուցիչներ» էին: Եվ սա, իհարկե, ուրախ է: ՀՀ անկախության օրը Մոսկվայի հայերին տղատում էր եւս մեկ անգամ համայն հանդիման: Մոսկվա էր ժա-

նախորդի խոսքերով, ինչը ցնցված է ինչպես Մոսկվայի գեղեցկությունը (որ տեսնում է առաջին անգամ), այնպես էլ երաժիշտների (այդ թվում հայ) բարձրակարգ նվագով: Փառատոնի գլխավոր հովանավորն աշխարհահռչակ «Ղվին» ֆիրման է, որն արդեն ֆանի սարի «Ալո» մակնիշով սիգնատուր է թողարկում: Դրանք արտադրում են Ղուկասիկյան Հանրապետությունում, իսկ ինչը Ալոն, մեծապես բնակվում է այդ կողմը ոչ հեռու Պուլկովի Ռիկոյում: Նրան դուր է գալիս զբաղվել թե սիգնատուրի արտադրությամբ, եւ թե կոնյակից հայտնի: Սիգնատուրի բիզնեսը, որտեղ Ալոն մեծ հաջողություն է հասել, նրան թույլ է տալիս զբաղվել սիրած գործով երաժիշտությամբ, չմտածելով դրանի մասին: Շուտով նույններին, Շեչիլիկցյանի Բագրատյանը կրկին տեղի կունենա ջազի «Ալո» ամենամյա մեծ փառատոն, որտեղ հանդես են գալիս համաշխարհային ջազի այնպիսի աստղեր, ինչպիսիք են Ռեյ Չարլզը, Չեյնս Բրաունը, Թաջ Սահալը եւ այլն: Այսօր (երեքշաբթի) Ալո Ուլեյբյանը Ամեն Հանրապետության կոնյակի Զյուրիխ: 75-ամյա մատչելի խոսակցական անդամն էր զանազան գործակալությունը ռուս ջազմեներին եւ Ռուսաստան վերադառնալ «Մոսկվայում ճեղքել իր 100-ամյակը»: Նա առաջ, որ անդամն էր կա Հայաստան, որտեղ դեռ չի եղել: Ի դեպ, Ալոն հիանալի խոսում է հայերեն. փառատոնի ժամանակ թեմից ամեն կերպ ընդգծում էր իր հայկական ծագումը եւ ողջունում հյուրերին, այդ թվում հայերենով: ԼՈՒՍՏԻԿ ԴՈՒՐԿԱՍՅԱՆ, Մոսկվա

Հայաստանը արեւմտյան ֆադախականության...

Սկզբնապես 1
- Հոսմի դառն Հովհաննես Պողոս երկրորդի այցը Հայաստան, անկասկած, կարեւորագույն իրադարձություն է մեր երկրի եւ հոգեւոր-մակարդային եւ ֆադախական կյանքում: Կարողիկ եկեղեցու առաջնորդը առաջին անգամ այցելում է Հայաստան, եւ մենք ստատում ենք այդ դաստիարակ իրադարձությանն ուրախությամբ եւ ամենաբարձր զգացումներով: Հայաստանը բարձր է զննահասում Վասիկյանի դերը ոչ միայն որպես հոգեւոր կենտրոնի, այլեւ մարդու իրավունքների ու բարոյական նորմերի դաստիարակի, աշխարհում խաղաղության ու կայունության դադարանի ջանքով: - 1915 թ. դեղին ժամանակահատվածում: Կարծում եմ կարեւոր է, որ դառն ընդունելի անդադարան դաս այստեղ Հայաստանում: Ի՞նչ ազդեցություն դա կարող է ունենալ միջազգային համայնքում վրա: - Մենք ողջունում ենք Հոսմի դառն Հովհաննես Պողոս երկրորդի եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ա.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբրիել երկրորդի Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ անցած ժամանակ ընդունած համաձայն կոնյունկիլներ: Սա համաձայնակալին արժեքներին Վասիկյանի անվերապահ նվիրվածության վկայությունն է: Առանց դաստիարակ ծնանքության վերականգնման անհնարին է ազատվել անցյալի վերելից, եւ Վասիկյան այդ ուղղությամբ բաց կարեւոր փայլ կատարեց: Սա ոչ միայն հայ ժողովրդի, այլեւ ֆադախական մարդկության խնդիր է եւ ունի միջազգային եւ բարոյական, եւ ֆադախական նշանակություն: Աշխարհն արդեն հասցրել է ֆադախ նման հանցագործությունները լուրջան մասնելու դառն դրությունը ի դեմս նմանատիպ նոր ոճի: Կարծում եմ, Հայաստանում գեներալ օրերին Հոսմի դառն Հովհաննես Պողոս երկրորդի այցելությունը Հայոց ցեղասպանության զոհերի հուշահամալիր, եւս մեկ անգամ ֆադախական աշխարհի ուսուցիչությունը կհրավիր անցած դարի այդ ոճագործության վրա՝ այնպես

երբեք նման դաստիարակներ թույլ չտալու խորհրդով: - Հովհաննես Պողոս երկրորդի այցը համընկնում է ՀՀ անկախության 10-րդ տարեդարձի հետ: Այդ սառը սարիները նշանակալից են ռազմական կոնֆլիկտով, սենսակալ ծնունդով եւ զանգվածային արագադարձով: Կարծում եմ Չեչիլիկցյանը որտեղ դաստիարակում էր սոնելու այդ սարեքսը: - Անկախության ծանաղարից դժվարին է բոլորի համար, եւ դեռես ոչ մի ժողովրդի չի հաջողվել խուսափել այդ դժվարություններից: Մենք դրսեւորելով հավատարմ կամ, հարաբարում ենք այդ դժվարությունները: Անկախության առաջին սարիներին մեր ժողովուրդը ստիպված եղավ հիմնականում լուծել գոյության խնդիրներ՝ դառաքաղյան դաստիարակ, քաղաքական, սենսակալ անկում եւ կարողացավ դաստիարակ դուրս գալ այդ փորձությունից: Այսօր դաստիարակ, բայց վստահ մենք հասնում ենք սենսակալ զարգացման նորմալ տեղերի: Եւ խորապես համոզված ենք, որ առաջիկա սարիները լինելու են բաց ավելի հետ, բաց ավելի անվստահ ու արտադրող, քան նախորդները: Մեր ժողովուրդը հնարավորություն է ստանալու ամբողջովին զբաղվել խաղաղ, ստեղծագործ աշխատանքով՝ առաջնորդելու համար իր ընտանիքի բարոյությունն ու երջանկությունը: Ավելին, համոզված ենք, որ երկրից դուրս եկած մեր ֆադախներից բացառելով վերադառնալու ենք սույն այստեղ գեներալ համադաստիարակ աշխատանք եւ կենսադաստիարակներ: Այո, մեր ժողովուրդը դաստիարակ ունի տեղում իր անկախ մեծության ճանաչման սարեքսը, քանի որ այդ սառը սարիների ընթացում, բազմաթիվ դժվարությունների հետ մեկտեղ, մենք ունենք ակնհայտ հարաբարականներ ու ձեռնբերումներ, որոնք վստահություն են ներշնչում, որ մեր ընտանք ծանաղարից ծիծ է: - Արտադրող դաստիարակ աշխարհում է 1994 թ., բայց դեռ ֆադախություն չկա: Որտեղ ժամանակ կրթականը՝ իրեն լուծման հասնելու համար: - Կարծում եմ, այդպիսի հարցերում ժամկետ չեզ,

կանխատեսումներ անել ծիծ է: Միայն կասեմ, որ մենք զարմանալով ենք ակնիվ աշխատել այդ ուղղությամբ: - Հայաստանն ի տարբերություն մի շարք նախկին խորհրդային երկրների, ամբողջում է իր կաթողիկ Ռուսաստանի հետ: Դա ունի միայն դաստիարակական նշանակություն, թե՛ կամ նաեւ այլ դաստիարակներ: - Ռուսաստանը Հայաստանի ավանդական դաստիարակ է, եւ երկու երկրների հետաքրքրությունները բազմաթիվ առումներով մոտ են կամ համընկնում են: Առաջին հերթին, հենց դրանով է դաստիարակված ռազմավարական գործընկերությունը մեր երկրների միջեւ: Հայ-ռուսական հարաբարությունները հարստացնում են նաեւ մեր համայնքի ղեկավարները, երկու ժողովուրդների միջեւ խորը հոգեւոր եւ մակարդային կաթողիկ: Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանի հետ ռազմական համագործակցությանը, ապա Ռուսաստանի ներկայությունն այս սարածառքանում լուրջ կայունացնող դեր է խաղում: - Երրորդ հազարամյակի Հայաստանը դեռ համարում է իրեն արեւմտյան ֆադախականության դաստիարակ ընդդեմ իր անառաջիկա դաստիարակ: - Նախորդ բոլոր հազարամյակների Հայաստանը երբեք իրեն չի համարել արեւմտյան ֆադախականության դաստիարակ ընդդեմ իր անառաջիկա դաստիարակ: 1915 թ. Օսմանյան կայսրությունում իսլամական ծայրահեղականության վայրենի դրսեւորումները մենք երբեք չենք զննել իսլամի իսլամ արժեքների հետ, որոնց հետ կողմ-կողմի աղոթում ենք արդեն երկար դարեր: Մենք ջան ենք բարեկամական հարաբարություններ ունենք իսլամական բաց մեծությունների հետ. հայկական հոծ գաղութներն իրենց կրոնական ու ազգային ինքնությունը դաստիարակ են իրանում, Մեծավոր Արեւելի երկրներում: Այսօր ֆադախականությունների երկխոսության համաձայնում մենք դաստիարակում ենք համայնքության եւ համընդհանուր բարեկամության գադախար:

Մեր անկախության սարիներին Բրազիլիան առաջինն էր, որ ճանաչեց այն ու առաջինը դիվանագիսական կաթողիկ հաստատեց եւ Սան Պաուլո ֆադախ մեծոյի կայսրաններից մեկն անվանակոչեց «Արեւմտ»: Այս օրերին, 1700-ամյակի տոնակատարությունների առթիվ Բրազիլիայից երեւան է ժամանել մեծ դաստիարակություն, որ երկն մասնակցեց Կենտրոն համայնքի «Հրազդան» մարզադաստիարակ հրադարակի անվանակոչությանը: Այստեղեւ այդ հրադարակը կանվանվի Բրազիլիական հրադարակ: Հուլիանի բացմանը ողջունյի ու երախտի խոսքեր ասացին Հայաստանում Բրազիլիայի հյուրընկալու Անտոն Եղիազարյանը, Բրազիլիայի հայոց թեմի առաջնորդ Տաթև արք. Գաբրիելը եւ Երեւանի ֆադախութե Ռոբերտ Նազարյանը՝ նշելով երկու երկրների բարեկամությունն ու համագործակցությունը: Հաստատվելու հուլիանի սեղանը կկանգնեցի երկու երկրների բարեկամությունը խորհրդանշող հուլիանում: ՄԱՐԿԵՍ ՄԱԿԱՐԵԱՆ

ՄԱՐԿԵՍ ՄԱԿԱՐԵԱՆ

ՎԵՐՈՒԾԱԿԱՆ

Հոռնի Սրբազան թաղը աշխարհի ամեն աս ծամփորոզ կրօնադավաններն մեկն է, ընդհանրապես եկեղեցիներու միջև միութիւն յառաջացնելու առաջնութեամբ: Սակայն, այդ առաջնութիւնը յամախ կը բրայնցը հոգեւոր կոչումի սահմանը սահմալու համար ընկերային ու փոխաբան տարրութիւն: Յովհաննէս Պօղոս Բ արժանաւորապէս հանդիսացած է ամեն ուժեղ փառանքալոյսներն մեկը, որ Հոռնի հեղինակութիւնը զգալիօրէն բարձրացուցած է ընդհանրապէս աշխարհի մէջ:

Վերջերս ծանուցուցաւ, թէ Սրբազան թաղը որոշած է սեպտեմբերին Հայաստան այցելել 1700-ամեակի տօնակատարութեանը մասնակցելու:

Հարց կը ծագի, թէ ինչո՞ւ Սրբազան թաղը ուզեց Հայաստան այցելել, ի՞նչ տիպի տարգրել այդ այցը Հայաստանին եւ ի՞նչ տիպի արդիւնք տար այդ այցելութենէն: Ինչպէս ծանօթ է՝ Հոռնի թաղը

Ռուս ուղղափառ եկեղեցիին: Այսինքն ուկրաինացիներն ալ ունին իրենց Անթիլիասը իր անկախ եւ ինքնագոյն թաղապետով, որ կը հակադրուի Ռուսական ուղղափառ եկեղեցոյ Մայր աթոռին: (Միտքարուի՞նք արդեօք, որ միայն հայերս չէ որ թաղակցուած եկեղեցի ունին...): Ռուսիայի Մեծամասն երջանը, որ աստիճան կը զարկանէր Լեհաստանի, 1940-ին ճացնելու կողմէ տրուեցաւ Խորհրդային Միութեան եւ մաս կազմեց Ռուսիայի: Կաթոլիկութեան զխաւոր կողմանը կը գտնուի այս բրայնցներն մէջ: Կաթոլիկ եկեղեցին բուն հալածանքի ենթարկուած էր 19-րդ դարուն, ցարական իշխանութեան օրով: 1917-ի յեղափոխութենէն ետք Սալիկ արելի եւս հալածեց կաթոլիկ համայնքը, անոր կարգ մը եկեղեցիները բռնագրաւելով ու յանձնելով Օրթոքսոս եկեղեցոյ: Ուրեմն, Խորհրդային Միութեան փլուզումէն ետք է, որ կաթոլիկութիւնը սկսաւ վերականգնել Ռուսիայի մէջ: Սրբա-

լաբար ներկայացնել փոխաբան տարրութիւն:

Պարզ է թէ իբրեւ լեհական ծագում ունեցող անհաս Սրբազան թաղը կրնայ առհասարակ հակասութիւններ սնուցանել Ռուսաստանի հանդէպ, եւ իր հանգամանին բերումով այդ զգացումները, տեղոյն համեմատ, կրնան փոխաբան եւ կրօնական տարրութիւն զգենուլ: Ուրեմն, փոխադրուելով այս իրողութիւնները՝ համակրութիւններն ու հակառակութիւնները, ինչպէս նաեւ կրօնական ու փոխաբան հակասութեան մէջ մօտաւորապէս տիպի տարգրել այն թաղակցը, որ տարգրուեցաւ Ռուսիայի մէջ:

Ի՞նչ կը սղատեն հայերս Սրբազան թաղին այցելութենէն.

ա) Աշխարհի թաղապետի լուսարձակ կեդրոնացում Հայաստանի վրայ:

բ) 1700-ամեակի տօնակատարութեան առաջին փրօսոնեայ

Անուր, եթէ մենք չկարողանանք առաւելագոյն օգտուիլ այս թաղապետութենէ՝ վստահաբար մեղքը Սրբազան թաղի վրայ չենք կրնար փարթել:

բ) Հայաւոր Յեղատարութեան հարցին, Սրբազան թաղը, բաւական ուժացումով ծանաչուած տուաւ, առանց դատաւարելու Յեղատարութեան թաղապետութեանը եւ անոնց արտով սնանող՝ անոնց յարգումը: Մինչդեռ իրեաներու թաղապետին ոչ միայն ծանցաւ անոնց ցեղատարութիւնը, այլեւ՝ ինքնուրուի անհաս առաջ երթալով՝ ներում խնդրեց իրեայ ազգէն, յանուն Վասիլկանի, ոչ անդաման կողմնակից կամ փառ-

կամութեան այս օրերուն, երբ Ղազարոս մը սթոնդորը կ'աղաչանէր Ռուսաստանի թեմէն ներս: Ռուսաստանի թեմապետը եւս, իր կարգին, բաւական խնք այնով տիպի դիտ Հայաստանի կողմէ թաղին ընծայելի սրագոյն ընդունելութիւնը: Որովհետեւ, փոխաբանութեան Սրբազան թաղին այս բրայնցալուրիւնը ցուրտ թաղապետի առաջնութեան շարունակութիւնը կը նկատուի:

բ) Ամեն արելի օգտուող տիպի ըլլայ արդէն նոր ետանդ եւ աշխուժութիւն ցուցաբերող հայ կաթոլիկ եկեղեցին, որ բաւական բանուկ է Փանիկ գիւղին մէջ ու արդէն Հիմն է Վեր կաթոլիկ դաւանանքը տարածուած էր Հայաստանի հիւսիսը, ինչպէս նաեւ մեր սահմանէն անդին՝ Վրաստանի մէջ: Հոռնի մեր կարծիքով Աղաճաճեան, որ ինչ մնաց Հոռնի թաղ ընտրուեց, ծնունդով վրացահայ է:

Կրօնական ազատութեան այս դարուն սկզբունքով մէտ է ընդուն-

Հոռնի Սրբազան թաղին Հայաստան այցելութեան արդիւնք

ԵՐՈՒՆԻ ԱԶՍԵՆ

նախապէս հրաւիրուած էր այց մը տալու Հայաստան երանաւորի Գարեգին Ա կաթողիկոսի օրով, սակայն այս վերջնային առողջական վիճակի վատթարացումն ու վախճանումը թաղապետ հանդիսացաւ որ թաղապետական այդ այցը յետաձգուէր անորոշ ժամանակով: Այսօր 1700-ամեակի տօնակատարութիւնը թաղապետ կը բուի ըլլալ երկար ատեն ի վեր ծագուած այդ այցը իրականացնելու:

Երբ առաջին անգամ յայտարարուած էր Սրբազան թաղին այցը Հայաստան՝ բաւական ընդդիմութիւն յառաջացաւ մամուլին մէջ եւ հոգեւորական բրայնցներէն ներս: Այն ատեն ինչ մը զարմանալի եւ անտեղի թուեցաւ այդ ընդդիմութիւնը, մանաւանդ որ ամեն երկիր, որ թաղը կ'այցելէ, թաղ մը կ'իյնայ աշխարհի լուսարձակին տակ, կը մտնուի այդ երկրին հարցերը եւ այդ երկիրը ժամանակի մը համար կը դառնայ աշխարհի թաղապետութեան կեդրոնը: Հետեւաբար ինչո՞ւ այդ անհասկանալի ընդդիմութիւնը, երբ մեր հայրենիքը այնքան կարիւն ունի աշխարհին բացուելու, իր հարցերը թաղապետ եւ համակրութեան թիւը բազմացնելու: Այդ օրերուն տրուած միակ բացատրութիւնը այն էր, թէ Վասիլկան հաղորդագրութեամբ մը այդ այցը որակած էր «Հովնաթեանական այց», ինչ որ ենթադրել կու տար, թէ թաղը իր կաթողիկէ հօսին տիպի այցելել, մինչդեռ Հայաստանի բնակչութեան մէկ անգամ տկոսն է որ կաթողիկէ դաւանանքին կը թաղապետի, իսկ մեծամասնութիւնը՝ Առաքելական եկեղեցոյ:

Այս բացատրութիւնը բաւարար թաղապետ մը չթուեցաւ այդ տիպի ընդդիմութիւն մը արդարացնելու համար: Սակայն, անցնող յունիսին ղեկի Ռուսիայ կատարած Սրբազան թաղին այցը արելի թաղապետաց մնան ընդդիմութեան մը թաղապետները: Արդարեւ, Ռուսիայի օրթոքսոս եկեղեցին այդ այցելութիւնը որակեց իբրեւ «կրօնական թաղապետի յայտարարութիւն...»:

Ուժեղութեամբ վերլուծելով Սրբազան թաղին Ռուսիայի մաս կատարած այցելութեան ընթացքին յառաջացած ղեկերը, կրնանք հանգիստութիւններ գտնել Հայաստան կատարելի այցին զարգացումներուն եւ հետեւաններուն հետ:

Յիսուս միլիոն բնակչութիւն ունեցող Ռուսիայի մէջ միայն վեց միլիոնը կը դաւանին կաթողիկոսութիւնը, անոնց հինգ միլիոնը կը թաղապետի յոյն կաթողիկէ եկեղեցիին եւ մօտաւորապէս մէկ միլիոնը ալ՝ հռոմէական կաթողիկէ եկեղեցիին: Բնակչութեան մնացեալ մասը գերազանցապէս ուղղափառ է. Ռուսիայի ուղղափառ (օրթոքսոս) եկեղեցոյ թաղապետը կը յարի-

Հոռնի թաղը Ղազարոսեանով:

զան թաղին այցելութիւնը, խորին մէջ, այդ վերականգնումին սատարող ազգայն մը հանդիսացաւ, թէ թաղապետական թաղապետ Օրթոքսոս եկեղեցոյ հաւատարման ձեւով երկրէն էր: Օրթոքսոս թաղապետը մինչեւ անգամ մեծեց հանդիպող թաղին հետ: Գիտնուած մը, որ կը ցուցանէր նաեւ Ռուս Օրթոքսոս եկեղեցոյ թաղապետութեան կեդրոնութիւնը: Աւելի ուշ թաղապետը նաեւ, որ այդ վերաբերումը ոչ միայն կրօնական, այլ նաեւ ունէր գերազանցապէս դաւանական եւ փոխաբան նշանակութիւն: Որովհետեւ, նախկին վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրիցին, որ Ռուսաստանի նոր դեպտան նշանակուած էր Ռուսիայի մէջ, հազիւ կ'իտ հասած՝ օղակալանի մէջ իսկ խստի նմանապէս թաղին այցը Ռուսիային. ուրեմն, միաստորութեան ու խաղաղութեան լուրուցներով նախաձեռնուած այց մը արելի թաղապետ դարձաւ Ռուսիայի կրօնական ու փոխաբան բաժանումներուն:

Մեծամասն մամուլն ու լրատուական այլ միջոցները յայտնուեցան անդրադարձան թաղին Ռուսիայի այցելութեան, առանց բացօթելու այդ այցին փոխաբան նշանակութիւնը: Մեծամասն համար Սրբազան թաղը ցուրտ թաղապետի հերոսներն մէկը կը նկատուի. արդէն կը վերագրուի անուանակ այնքան նշանակալի ղեք, որքան ամեն նշանակալի թաղապետ գործիչի Խորհրդային Միութեան փլուզումէն մէջ: Եւ այսօր հազիւ թէ Ռուսաստան վերականգնումի նշաններ ցոյց կու տայ Սրբազան թաղը իր միաստորութեան եւ հաւատարմութեան առաջնութիւնը կը հասցնէ այդ երկրի փեւերուն: Ռուսիայի կը տարրութիւն Ռուսաստանի եւ Մեծամասնի միջեւ եւ այս տարածումի բրայնցն զուգահիշող թաղապետ այց մը կրնայ առաւել-

ազգ ըլլալու վերահաստատում եւ տեղաբերական ծանաչում:

գ) Յեղատարութեան ծանաչում:

դ) Արցախի գերիսնդի նկատմամբ բարեացական դիրքորոշում: Հայաստան հազիւ թէ կարենայ որեւէ նշանակալից ղեք կատարել կաթողիկէ Օրթոքսոս աշխարհներուն մեծեցման մէջ: Թեւ Սրբազան թաղին ու երանաւորի Գարեգին Ա կաթողիկոսը թաղապետական վերաբարձր մը ստորագրեցին, որով վերացուած համարուեցաւ Քիւստուի միաբնակ թէ երկարակ ըլլալու տարեան արդէն սիրող աշխարհաբանական վեճը:

Ուրեմն Սրբազան թաղը Հայաստան կու գայ Հայ առաքելական եկեղեցոյ հետ աշխարհաբանական վեճերը հարթած ըլլալու վստահութեամբ: Մի հարցն է, թէ ի՞նչ էր այդ վեճերուն տարբերակ: Արդէն Գարեգին Ա կաթողիկոսն ալ անդեմականի մէջ է կարենալ համոզիչ եւ հասկնալի բացատրութիւն մը տալու համար ստորագրուած համաձայնագրին մասին, որուն ղեկ ընդվզած էր այդ եկեղեցական դատում մէկ մասը:

Կ'արժէ առանձին-առանձին անդրադառնալ վերոյիշեալ տուեալներուն:

ա) Սրբազան թաղը ո՞ր ալ այցելէ՝ լրագրողներու բանակը կը հետեւի անոր. այս թաղապետի աշխարհի լրատու միջոցները հեռուստատեսութեան թաղապետի վրայ տիպի ցուցանեց Հայաստանը, անոր թաղապետին, փոխաբան իրողութիւնը եւ այլն: Սակայն, մենք հայերս, թաղապետ եւս առաւելագոյն օգտուելու այդ մեղի-բիւրեղ: Շատ կասկածելի է: Մենք երկարատեւ աշխարհապետ անգամ չկրցանք լուրագոյն ներկայացնելով զայն աշխարհի ժողովուրդներու տրին վրայ տարել:

լերող եղած ըլլալուն համար նախկին կազմակերպած իրական Հոլոքոսթին, այլ անոր համար, որ Վասիլկան լուր կամ անտարբեր գտնուած էր նախկին այդ բարբարոսութեան օրերուն: Վասիլկան արդէն թողութիւն տուած էր իրեայ ժողովուրդին Քիւստուի արեւմտեկէն գեր կացուցանելով զայն: Յուսանք ու մարտնչել, որ թաղ մնան ներողամտութիւն մըն ալ կը հայցէ Հայաստանի մէջ:

դ) Մամուլը վստահաբար տիպի անդրադառնալ նաեւ Հայաստանի փոխաբան հարցերուն եւ մասնաւորաբար՝ Արցախի ժողովուրդին ինքնորոշման իրաւունքին: Նախապէս որքան կը յիշենք, թաղը մէկ անգամ արտայայտուեցաւ Արցախի հարցին մասին երկրի մէջ կեդրոն եւ ինչ կը մնար որ Արցախի հայութիւնը յանձնարար կատարէր իր ինքնորոշման համար զուլից ցցած էր եւ ոչխարի ղեք չէր մտնուած: Ահա այցելութիւնը առիթ մըն է, որովհետեւ Սրբազան թաղը իր համակրութեան ու համակրութիւնը յայտնէր Արցախի փրօսոնեայ ժողովուրդին, որ երկար ատեն տարաբան էր արդէն յանձնարարական լուծի մէջ:

Ի մի բերելով տեսնենք, թէ թաղը ի՞նչ տիպի տարգրել էր Հայաստան այցելութենէն: Սեպտեմբերի 22-էն 27 տեղը այս այցին ընթացքին թաղը տիպի այցելէ նաեւ Ղազարոսեան ուրիշ սահմանային երկիր մը Ռուսաստանի եւ նախկին Խորհրդային Միութեան հանրապետութիւններէն մէկը:

Նախկին Խորհրդային Միութեան մոխիրներուն վրայ խելով թաղը թաղապետական վեճ մըն ալ լուծած տիպի ըլլալ Սալիկնէն, որ Բ Աշխարհամարտի օրերուն արհաւիրական ակնարկութիւն մը ըլլած էր ըսելով, թէ Վասիլկանը փառնալուր ունի, որ ղեք մը կարենայ ունենալ թաղապետի մէջ:

ա) Ռուսիայի օրթոքսոս եկեղեցին իր ղեկավարութիւնն ու վերապահութիւնը արտայայտեց թաղին այցելութեան ղեք, թէ Նախապետական փոխաբանական հանդիպում մը ունեցան անոր հետ: Աւելի առաջ, երբ թաղը Յիսուսեան այցելեց, յոյն օրթոքսոս եկեղեցին, ինչպէս թաղապետին, բարեկիր ընդունելութիւն մը վերապահեցին անոր, թէ իր կրօնական դատն բուն բողոքներ լուրեցան: Հայաստանի թաղապետը վստահաբար թաղապետ, ժողովուրդ, Մայր աթոռ տիպի յարգալի ընդունելութիւն մը վերապահեց Հոռնի փառանքալուրիւնը, սակայն, վստահաբար տիպի վրդովի Ռուս օրթոքսոս եկեղեցին, որուն հետ եղբայրական սիրալի յարաբերութիւններ կը մշակէ Մայր աթոռը եւ մանաւանդ մէտ ունի առաջնայն բարեացա-

նի, թէ ամեն անհաս ազատ է ընտրելու իր նախընտրած դաւանանքը: Սկզբունքները՝ սկզբունք, սակայն որեւէ դաւանանքի զօրացում տեղի տիպի ունենալ ի հաշիւ մեր ազգային եկեղեցոյ, որ արդէն բաղձալի զօրութեան մը վրայ չի գտնուի: Մանաւանդ որ Հայաստանի տեսնական ծանր թաղապետներուն տակ կրօնական համայնքներու կամ արհմիջներու կազմակերպումն ու զօրացումը այնքան ալ հիմնուած չէ հաւատարմութեան ու ջերմեանդութեան վրայ, որքան յամախ աշխարհիկ այլ տուեալներու վրայ: Այսօր հայ ժողովուրդը բազմաթիւ ուղղութիւններով եւ ազգակներով ենթարկուած է բաժանումներու: Միայն ազգային միասնութեան զօրացումով կամ բաժանումներու նուազումով է որ Հայաստանը կրնայ զօրանալ եւ իր բարեբար ղեքը կատարել նաեւ Սփիւռքի մէջ:

գ) Այն առաջնութիւնը, որ Սրբազան թաղը ծնունդած է այս այցելութեան, տիպի չկրնայ իրականացնել Հայաստանի մէջ, որովհետեւ հայոց եկեղեցին ամեն արգեցիկ կեդրոններէն մէկը չէ արեւելեան ուղղափառ աշխարհին, որուն հետ կը ջանայ լեզու գտնել Սրբազան թաղը: Այդ նպատակը թաղը կրնար առաւելագոյնս իրականացնել Ռուս ուղղափառ եւ Յոյն ուղղափառ եկեղեցիներու միջոցաւ, որոնց ղեքերը արդէն զայն յսակ են Վասիլկանի նախաձեռնութեան նկատմամբ:

Այնուամենայն, թէ Հայաստանի համար ամեն ողորմելի երեւոյթ կամ նեղուկ՝ կը երկայանայ այլ թաղապետներու ցանցով մը. փոխաբան գտնել վրայ Հայաստանի առաւելագոյն թաղապետներու կ'երեւոյթներուն ու գոյատեւումը կ'երեւոյթներուն ուստի թաղապետական արքունի անդրադառնալ թաղապետի մէջ, որովհետեւ թաղապետական հանդիպում մը ունեցան անոր հետ: Աւելի առաջ, երբ թաղը Յիսուսեան այցելեց, յոյն օրթոքսոս եկեղեցին, ինչպէս թաղապետին, բարեկիր ընդունելութիւն մը վերապահեցին անոր, թէ իր կրօնական դատն բուն բողոքներ լուրեցան: Հայաստանի թաղապետը վստահաբար թաղապետ, ժողովուրդ, Մայր աթոռ տիպի յարգալի ընդունելութիւն մը վերապահեց Հոռնի փառանքալուրիւնը, սակայն, վստահաբար տիպի վրդովի Ռուս օրթոքսոս եկեղեցին, որուն հետ եղբայրական սիրալի յարաբերութիւններ կը մշակէ Մայր աթոռը եւ մանաւանդ մէտ ունի առաջնայն բարեացա-

ԱԶԳ

ՆՇԱԿՈՒՅ

Չնայած հանրապետությունում անցկացվող տնտեսական փոփոխությունների առաջնությունը (Հայաստանի Հանրապետության անկախության 10-րդ Հայաստանում փոփոխությունը) ղեկավարող կրոն հոշակման 1700-ամյակներ, աննկատ չի անցնում աշխարհափոխակ արհեստ Շառլ Ազնավուրի այցը: Բացի այս տնտեսաբանություններին մասնակցելուց, մեծանուն արհեստը մասնակցում է գույն «Ազնավուրյան» միջոցառումներին:

Շառլը սեպտեմբերի 22-ին, Ազնավուրը եղավ Գյումրիում: Գյումրեցիները հաճախ չէ, որ տեղ են տալիս ոչ գյումրեցուն: Բայց

Աղետի գոտում, այդ թվում Գյումրիում բավականին ցածր աշխատանքներ են կատարվել Շառլ Ազնավուրի ջանքերով: Կառուցվել են դպրոցներ, ձեռնարկություններ, օգնություն է ցուցաբերվել ծերերին և երեխաներին: Ուստի բնական էր գյումրեցիների երախտագիտությունը: Այսուհետև ամեն մի գյումրեցի էր Գյումրի այցելած ամեն ուր հոյակապությամբ կանգնել Շառլ Ազնավուրի հրապարակով, ուր Հաղթական մարտի հարեալությամբ «կանգնած է» Ազնավուրը: Այդ անույն օրն էլ, վերադառնալով երեւան, արհեստը հյուրընկալվեց Սերգեյ Փարաջանովի տուն-թանգարանում: Ամռանը ծանոթ

թանգարանի ողջ ցուցադրանքին, թանգարանի տղամարդկաների մասշտաբում Ազնավուրը գրեց «Հարգանքի տուրք դեպի է մասնակցել այս մեծագույն արհեստին, որին դժբախտաբար ամռանը չեմ ճանաչել, բայց որը իմ համեստ հոր համերկացրեց է»:

Կիրակի օրը երգի մեծ վարդապետ իր հարգանքի տուրքը մասնակցեց Եղեռնի զոհերի հիշատակին ծաղիկներ դնելով Ծիծեռնակաբերդում կանգնեցված զոհերի հուշարձանին: Տեղափոխության ժամանակ թանգարանում Ազնավուրը մեծ հուզմունքով դիտեց ցուցանույթները: Ինչպես էր ամեն հայ մարդու, առավել էս ար-

ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանը հյուրընկալեց Շառլ Ազնավուրին

Նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանը երեկ հյուրընկալել է աշխարհափոխակ երգիչ Շառլ Ազնավուրին: «Անչափ երջանիկ եմ, որ Հայաստանում եմ ել իմ ժողովրդի հետ կիսում եմ այս տնտեսական ուրախությունը»,- ասել է հանրապետության նախագահը:

Չեմ ու անմիջական գրույցի ընթացքում Հանրապետության նախագահը եւ Շառլ Ազնավուրը խոսել են երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակի, այն բարելավելու ուղղված խնդիրների, կատարվող փոփոխությունների վերաբերյալ: Շառլ Ազնավուրը նկատել է, որ Հայաստան իր վերջին այցից հետո, որ տեղի է ունեցել հինգ տարի առաջ, դրական տեղափոխումներ ակնհայտ են. փոխվել է իրավիճակը, փոխվել է մարդկանց տրամադրությունը եւ դա հակադրվել է երկրաբանի գոտում: Ռոբերտ Բոչարյանը

դյանը համառոտակի ներկայացրել է երկրաբանի գոտու վերականգնման ուղղությամբ ձեռնարկվող աշխատանքները: Խոսել է նաեւ «Ազնավուրի Հայաստանին» հիմնադրամի միջոցով իրականացվող ծրագրերի մասին, աշխարհափոխակ երգիչն անդրադարձել է նաեւ իր հետագա մտադրություններին:

Ռոբերտ Բոչարյանի խոսքով, անգնահատելի են Շառլ Ազնավուրի ծառայությունները իր արվեստով ու գործունեությամբ Հայաստանը աշխարհին ըստ արժանույն ներկայացնելու ուղղությամբ: «Յուրաքանչյուր հայ հոյակ է նման հայրենակից ունենալով, նաեւ Չեք միջոցով է արժեքավորում Հայաստանի նկատմամբ սքանչելի ու վերաբերմունքը ձեռնարկվում», ընդգծել է երկրի ղեկավարը:

ՀՀ նախագահի մամուլի գրասենյակ

Հայոց դեսպանը

Շարունակվում է Շառլ Ազնավուրի այցը

Բաղաժի կենտրոնում գեներալ Աստի հրապարակը Շառլ Ազնավուրին զիջեցին: Ավելին, որդես հաստատում այս հրապարակի նոր անվանակոչության, տեղադրվեց նաեւ մեծ արհեստի արձանը: Ազնավուրը խոսեց գյումրեցիներին հասուն հուշերի լեզվով: Վարժելով իր արձանը ծածկած օրը, նա ասաց «Առաջին անգամ է, որ ժողովրդի առաջ միտքի համվիճում»: Այդ ուժաղիքը նայելով ֆանդակագործ Ամսվել Պետրոսյանի եւ ճարտարապետ Ջիմ Թորոսյանի նոր աշխատանքին, այսինքն ինքն իրեն, կրկին տրամեց. «Աստի առջեւ ես ինձի ցածր միտքի կզգամ»: Չեմ արտոգոչությունից հետո Ազնավուրն այցելեց այն դպրոցները, որոնք կառուցվել են «Ազնավուրի Հայաստանին» հիմնադրամի միջոցներով:

չլինելով 20-րդ դարի մեծ ռեժիսորներից մեկին, Ազնավուրը միտք էլ խորին ակնածան է տածել Փարաջանովի նկատմամբ: Այն տարիներին, երբ Փարաջանովը հայածվում էր խորհրդային բռնապետության կողմից, համաշխարհային ճանաչում ունեցող ցածր ու ցածր արվեստագետների հետ Ազնավուրը եւս ինչ ջանք չզործադրեց Փարաջանովին խորհրդային «գուլագ»ներից ազատելու համար: Ծանոթանալով Փարաջանովի տուն-

վեշի մարդու համար դրանք սուկ ժամանակները չեն: Եվ բնավ ժախտակալան չէ, որ տարիներ շարունակ ֆրանսիական երգի արվեստից մեկը համարվող երգիչը չի ծնունդում իր հիշողության կանչը եւ փորձում է ամեն կերպ նշանակել Հայոց ցեղասպանության փաստի ճանաչմանը: Իրեն ֆաղափալանությունից դուրս համարող երգիչը դեռ բնավ էլ ֆաղափալան գործունեություն չի համարում: «Հայերը սփյուռնում մեծ դիվանագիտությամբ դեպի է մեակեն այդ հարցը, հայտարարեց Ազնավուրը Ծիծեռնակաբերդ այցի ժամանակ: Բացառիկ բաներ չեն կարող անել, բայց հնարավոր ամեն ինչ արվում է»: Մեկ տարի առաջ Ազնավուրը հրաժարվեց երգել Բասիլի գրավման օրվա հուլիսի 14-ի տոնակա համերգում: Մեծեց Ֆրանսիայի Սենտի նախագահի հասուն հրավերը ի նշան բողոքի Ֆրանսիայի իշխանությունների կողմից Հայոց ցեղասպանության փաստի այն ժամանակ մեծանուն Այսոր Ազնավուրը նկարահանվում է աշխարհափոխակ բեմադրիչ Ասոմ Եղոյանի «Արարատ» ֆիլմում կերտելով գլխավոր հերոսի դերը:

ՍԵՐՊԵՏ ԳԱՆՆՅՈՒ

Հինգ տարի առաջ եր եղել այստեղ Գյումրիում: Անցած 5 տարիներին կատարված փոփոխությունները հաճելիորեն զարմացրին Ազնավուրին: «Այսօր ես չափազանց երջանիկ եմ: Հրաշալի օր անցուցի Գյումրիում, ասաց Ազնավուրը: Անգամ այս ցածր արեւն ինձի համար հաճելի էր: Հինգ տարի առաջ ֆաղափը դեռ ցածր արեւակ վիճակում էր, սակայն հիմա բավական վերականգնվել է»:

Ինքնահաստատման մշակութային միջոցառումներ

Պատմության մեջ ցածր կարծիքով ծանակահասակներին բացի, Հայաստանը որդես ուժային երկիր չի ճանաչվել եւ չի նվաճել հարեւան տարածքներ, փոխարեն ի՛նքն է դարձել ագրեսիայի, բռնության եւ բռնակալության զոհ, եւ վերադարձի միակ զենքը եղել է մեակույթը: Այս միտք է շարունակում «Ամինյն միտք սկիզբներ» շառաքելների օգոստոսի 25-ի խմբագրականը, որից հասկանալի են ներկայացնում բարձրաարժեք:

Եթե փոփոխությունը մեզ աշխարհագրական առումով առանձնացրել է, իսկ այդուրեքը չվել մեզ ազգային եզակի կերպար, ապա դեպի է նաեւ նեւն, որ երկուսը միասին նշանակել են հայկական գրականության եւ արվեստի սեղանագործական դրոշմակիր, որը եւ առաջնորդել է մեր ազգին դեպի սուկեղար, ծախսագրի բերումով մեր մեակույթը ծաղկել է միտք էլ չափազանց աննշան ժամանակներում: Սակայն նույնիսկ այդ ժամանակներում մեակույթը ծառայել է որդես գոյատևման եւ միավորման լավագույն միջոց:

Մեակույթը այսօր էլ շարունակվում է մնալ մեր վերջին անտախի ամրոցը, ճգնաժամային դրոշմակիր մեակույթային միջոցառումները գալիս են վերափոխակոչելու մեր կյանքը եւ վերադարձնելու մեր ազգի հուսահատ հասկանումները:

Հայաստանում փոփոխությունը ղեկավարող կրոն հոշակելու 1700-ամյակը հրաշալի առիթ էր: Մեակույթը մի անգամ եւս դրոշմակիր իր հրաշալի գործունեությունը: Հայաստանում

Միլանի Լա Սկալա երգչախմբի ցուցադրությունից եւ Սան Ֆրանցիսկոյում նախանցած շառաքել օրը կայացած «Արեւի Բ»-ի փառալույսը որդես միտքային հետո ԱՄՆ-ում ստանալով են երեք այլ խոսքեր մեակույթային իրադարձություններ:

Առաջինը Հայաստանի կոմիտասի անվան կամերային երգչախմբի (ղեկավար՝ Հովհաննես խմբադաս) ցուցադրությունն է ամերիկյան հինգ ֆաղափներ՝ Նյու Յորք, Պրովիդենս, Բոստոն, Սաուրֆիլդ եւ Չիկագո, հոկտեմբերի 19-28-ը: Հոգեւոր Երաժշտությանը նվիրված այս բացառիկ համերգը, Ամերիկայի հայոց Արեւելյան թեմի առաջնորդության կազմակերպությամբ, հանդիսականներին ներկայացվելու է «Երաժշտության լույսը» ընդհանուր խորագրի ներքո: Կոմիտասի անվան կամերային երգչախմբին ընկերակցելու են Սաբո Մուրադյանը (ֆլեյթա) եւ Լեւոն Խոջա-Ելնաթյանը (հարվածային գործիքներ):

Երկրորդը նոյեմբերի 4-ին Բոստոնի սիմֆոնիկ երաժշտության համերգադահլիճում կայանալի ամսաի կոմիտասի «Անուր ժամանակ» միջազգային ժողովրդական է երգահան Ռուբեն Գրիգորյանի, խմբավար Լեւոն Գրիգորյանի եւ երգչախմբային մասի ներքին Ջեֆրի Ռիմոնի, ինչպես նաեւ միջազգային համաբալի աստղերի կալեն Էսթրայանի (սոպրանո), Սելվա Գրիգորյանի (մեցցո սոպրանո), Գեղամ Գրիգորյանի (տենոր) եւ Ֆիգրան Մարտիրոսյանի (բարիտոն) մասնակցությամբ: Այդ, բացառիկ օրերային օրատորիայի նախածոնողը ու

կազմակերպիչն է «Հայ արվեստի բարեկամներ» ընկերությունը, որն այս տարի տնտեսում է իր կազմավորման 50-ամյակը:

Երրորդ, բայց նույնքան կարեւոր միջոցառումը Գեոքոյի Միջազգային օրերային փառատոնում կայանալու է նոյեմբերի 10-18-ը: Ներկայացվելու է հայկական գույն ամենաազգային օրերան Ամեն Տիգրանյանի «Անուր», առաջին անգամ հայերենով: Հիշեցնեն, որ 1981-ին ներկայացվել է օրերային անգլերեն տարբերակը եւ արժանացել է Բեռլինի ճեմ խոսքերին:

Մեակույթային միջոցառումներն այսօրվա չեն սահմանակալվում: Այլ երկրներում նույնքան նշանակալի հանդիսություններ են տեղի ունենում եւ ունենալու՝ մի ավելորդ անգամ եւս հաստատելու համար հայ ժողովրդի բազմաբեղուն մեկ արգասիքը հանդիսացող սեղանագործությունների եզակի առանձնահատկությունները:

Պակաս կարեւոր չէ նաեւ այս միջոցառումների հետեւում ծավալած մեկ ուրիշ երեւույթ, որը նման խոսքերի արդարության համար նյութական օժանդակություն ցուցաբերելու մեր հայրենակիցների ժառանգակամությունն է: Բավական կարծիքով միտքային հոյակ հավաքել է «Արեւի Բ»-ի թեմականացումը իրականացնելու եւ 400 հազար դոլար՝ «Անուր» համար: Իսկ ավելի կարեւորն այն է, որ նման միջոցառումներից գոյացած եկամտի որոշ մասը հասկացվելու է Հայաստանին:

Տրամաբանական մարդ էր կախվել

Չարմանալի տեսարանի հանդիպեցին Երեւանի Հանրապետության հրապարակով անցնող դարձողները մի ֆանի օր առաջ: Հսկայական խաչի հարեալությամբ կախաղան էր, ու այդ կախաղանից մարդ էր կախված: Ուսկիանությունը ոչինչ անել չէր կարող, որովհետեւ... ֆիլմ էր նկարահանվում: Երիտասարդ ռեժիսոր Արսեն Առաքելյանն իր նոր «Ներքին» ֆիլմի տեսարաններից մեկը նկարահանում էր այստեղ: Գլխավոր հերոսի դերակատար Արսեն Բարսեղյանն այստեղ է մեկնաբանում սեղծած կերպարի էությունը: «Ինձ, կառուցելով եկեղեցի, կառուցում է նաեւ կախաղան, այսինքն դա էլ շեղանալու մի ձեւ է»:

Ֆիլմի գաղափարը ծնվել է Հայաստանում փոփոխությունը ղեկավարող կրոն հոշակման տնտեսաբանությունների ազդեցությունից: «Երկու տարեկան միտածանակ ծառայել չի կարելի: Ամեն մեկն իր հավատին դեպի է հաստատ մնա», ասում է ֆիլմի ռեժիսորը:

«Ներքին մեզը» Արսեն Առաքելյանի երրորդ ֆիլմն է: Առաջին երկու ֆիլմերը «Մայրիկ» եւ «Սովորական բնագույն», որոնց մասին «Ազգ» արդեն գրել է արժանացել են միջազգային մրցանակների: Իսկ երիտասարդ ռեժիսորն արդեն հրավեր է ստացել այս նոր ֆիլմով մասնակցելու եվրոպայի տարածաշրջանի միջազգային փառատոնին:

Կիսադասարկ դասիճում

Շառաքել սեպտեմբերի 22-ին, Երեւանի կինոյի տանը սկսվեց հայկական ֆիլմերի փառատոնը, որի ժամանակ կցուցադրվեն անկախության տարիներին նկարահանված ֆիլմեր: Գեղարվեստական կինոնկարները ցածր են, ընդամենը 5-ը, այսինքն այնքան, որքան խորհրդային տարիներին նկարահանվում էր ընդամենը մեկ տարի: Կինոյի տան կիսադասարկ դասիճում սկսված փառատոնի ժամանակ Հայաստանի կինոնկարագրագրության միության նախագահ Սերգեյ Իսրայելյանը ցավով նկատեց. «Եթե ամերիկյան ֆիլմեր ցուցադրվեին, ապա դասիճը լեվելու կլիներ»: Ցավալի է, որ միայն որոշ վերադարձությամբ կարող են հաստատել Իսրայելյանի խոսքը (Վլեթր Սկրչյանի «Ուրախ ավտոբուս» ֆիլմի ցուցադրման ժամանակ եւ այստեղ կինոյի տանը, եւ «Սուկվա» կինոթատրոնում ազատ տեղեր չկային): Բայց, ի վերջո, Սերգեյ Իսրայելյանը ճիշտ է: Մեր ճաշակներն են

փոխվում: Իսկ հիմալի սցենարների, կարող կինոնկարագրագրության ժախտակից Հայաստանն այսօր էլ չի կարող բողոքել: Սակայն հնարավորություններ, այսինքն ֆինանսներ չկան: Հայաստանի Հանրապետության ղեկավարը պիտի ֆիլմերը ֆիլմարտադրությանը հասկացվել է ընդամենը 339 մլն դրամ, իսկ մեկ գեղարվեստական ֆիլմ նկարահանելու համար, ըստ կինոնկարագրագրության միության նախագահի, անհրաժեշտ է 20 հազարից մինչեւ 1 մլն ամերիկյան դոլար: Հայ փաստագրական կինոյի համար նույնպես գուժարներ են դաժանացվում, թեւեւ անցած 10 տարիներին ավելի ցածր փաստագրական ֆիլմեր են նկարահանվել, քան գեղարվեստական: Հե՛նց այս գուժարների սղության ժառանգով անչափ դժվար կլինի վավերացնել մեր ժողովրդի, Հայ առաքելական եկեղեցու եւ Հայաստանի Հանրապետության համար անչափ կարեւոր 1700-ամյակի տնտեսաբանությունները:

Հայերն ու Հայաստանը Գրիմում

Մի ֆանի օր առաջ ավարտված Գրիմի միջազգային կինոփառատոնի զլխավոր մրցանակը Երեւանում էր «Հայֆիլմ» կինոստուդիայում նկարահանված Վլեթր Սկրչյանի «Ուրախ ավտոբուս» ֆիլմը: Փառատոնին մասնակցել է 27 երկիր ներկայացնելով 10 գեղարվեստական եւ 52 վավերագրական ֆիլմ: Փառատոնի առաջին մրցանակը Երեւան էր Հայաստանը: Պարի ֆեյերով» ֆիլմի համար: Փառատոնի ժյուրիի նախագահ Սերգեյ Սոլովյովի սահմանած առաջին մրցանակներին նրա արժանացել երիտասարդ ռեժիսորներ Բագրատ Սիմոնյանն ու Երիկ Գեւորգյանը՝ «Ներկայացված» ֆիլմի համար: Փառատոնի ժյուրիի անդամ, կինոռեժիսոր Ռուբեն Գե.

լորգյանը ստացել է Գովենկոյի անվան մրցանակը՝ կինոյի զարգացման համար արած ներդրումների համար: Իսկ ՏԿԳ հեռուստաընկերության նկարահանած «Հասուն թղթադանակ» հեռուստաբազիլը Երեւանում էր երկրորդ նվաճողը: Գրիմի մրցանակը համար սահմանված զլխավոր մրցանակը: Այն վերաբերում է Հայոց ցեղասպանությանը, Հայաստանում փոփոխությունը ղեկավարող կրոն հոշակման 1700-ամյակին, ընդհանրապես Հայաստանին:

Այդ, որքան էլ դժվար է այսօր Հայաստանում ֆիլմեր նկարահանել, այնուամենայնիվ, մե՛նք համաշխարհային կինոնկարչության թարմ արյուն տալիս ենք:

Սարգսյան

ՇՈՒՍՏ

Սմբաս Լոուսյանը վստահ հառակի չենմղին

Տիգրան Պետրոսյանի անվան ժամանակակից կենսոնական սաննի-
րենց մրցավեճն ավարտեցին Շախմատի Կայսրության բարձրագույն
խմբի ղեկավարը 61-րդ առաջնության մասնակիցները: Գեներալ-
մայորի համար դասակարգված էին մեծագույնը հանրապետության
բոլոր ուժերը ժամանակակից բացառությամբ Վլադիմիր Կա-
կոբյանի և Ռաֆայել Վահանյանի:

«Ստարսակը» կասեցրեց «Արարատի» հաղթարժավը

«Կոսայի» իր մարտնչականությամբ հաճելիորեն
գարնացրեց ֆուտբոլիստներին

Ֆուտբոլի ԿԿ բարձրագույն խմ-
բի առաջնության 16-րդ տուրի 5
հանդիպումներում խփվեց ըն-
դամենը 15 գնդակ, որից 8-ը
գրանցվեց «Չվարթնոց»-«Լո-
ռի» խաղում: Երկու խաղ շա-
հեցին դաշտի սերերը մեկուսի
հաջողության հասան հյուրերը,
երկու հանդիպում էլ ավարտ-
վեց ոչ-ոքի արդյունքով:

Տուրի կենսոնական հանդի-
պումն առաջատարի «Արարատի» եւ
ներկայիս չենմղին «Ստարսակի»
միջեւ Արարատում կայացած մրցա-
խաղն էր: Մինչ այդ արարատցիները
սոնել էին 5 անընդմեջ հաղթանակ,
իսկ «Ստարսակի» նոր գլխավոր
մարզչի Զովհաննես Զանգալյան-
ի գլխավորությամբ խոսքը հա-
վով չորս անընդմեջ հաղթանակ
էին տարել: Իսկ թիմերի միջեւ առա-
ջին քաջանում կայացած հանդի-
պումն ավարտվեց երեք-երեքի (1-1):

Խաղասկզբը հաջող դասավոր-
վեց հյուրերի համար: Գոռնիերից մե-
կի ժամանակակից հսկողությունից դուրս
մնացած Գայկ Գալստյանը բացեց
հաշիվը: Արարատցիներին հաջողվեց
հավասարեցնել խաղը, մինչև ընդ-
միջում նույնիսկ սիրելի նախածո-
նությանը, սակայն այդպես էլ չկա-
րողացան լըռորեն ստառնալ մրցակ-
ցի դարձապես: Իսկ ահա, «Ստարսա-
կը» ընդմիջումից հետո խաղը կա-
ռուցելով հակադրուհիներին վրա, երկ-
րորդ խաղակեսի սկզբին հասավ նոր
հաջողության: Պարտության իրական
վստահը ստիպեց արարատցիներին
մեծ ուժերով դիմել վճռական գործ-
դրությունների, սակայն այդ օրը մր-
ցակառուցողությունը դարձա-
պես Գայկ Գալստյանը Արարատյանի
գլխավորությամբ հսկակ էր գործում:
Արարատցիները ոչ միայն չկարողա-
ցան զսնել մրցակցի դարձապես բա-
նային, այլև կարող էին նույնիսկ
խոսքը հաշիվը դարձնել, եթե հյու-
րերը հակադրուհիներին ժամանակ դի-
մուկ զսնվեին: Այստիպով, «Ստար-
սակին» հաջողվեց կասեցնել «Ար-
արատի» հաղթարժավը՝ տնելով 5-րդ
անընդմեջ հաղթանակը:

Մեծ հետաքրքրություն էր ներկա-
յացնում «Շիրակ»-«Բանանց»
հանդիպումը: Արարատ Գալստյանի
խփած միակ գոլը «Շիրա-

կին» 3-րդ անընդմեջ հաղթանակը
դարձրեց, իսկ «Բանանցին» ստի-
պեց 3-րդ խաղն անընդմեջ դաշտ
թողնել դարձնելով:

Այս տուրում իր երկրորդություններին
հաճելի անակնկալ մասնակցեց ա-
րարատցի եզրափակող «Կոսայի»
«Միկայի» հետ խաղն ավարտելով ոչ-
ոքի (2-2): Արարատցիները կարող էին
նույնիսկ հաղթել: Երիտասարդ ֆու-
տբոլիստներով համարված «Կոսայի»
իրեն գերազանց դրսևորեց: Անկեղծ
ասած, «Գալստյան» հավաքված
ֆուտբոլիստները ստատուս էին «Մի-
կայի» խոսքը հաշիվը հաղթանակ-
ին: Եվ երբ արդեն 4-րդ րոպեին «Մի-
կային» բացեց հաշիվը, թվում էր, թե
կանխագուշակումը կիրականանա:
Սակայն խաղի հետագա ընթացքը
ցույց տվեց, որ դաշտի սերերի ավե-
լորդ իմնավստահությունը, որը հե-
տագայում վերածվեց նյարդայնու-
թյան և օսադրուհիականության, «Մի-
կային» խանգարելու է արդյունքի
հասնել: Դեռես առաջին խաղակե-
սում հյուրերը հավասարեցրին հաշի-
վը, իսկ խաղավարից չորս րոպե ա-
ռաջ Լեւոն Փաշայանի աջ եզրով
սրընթաց ծեղումն ավարտվեց դար-
ժասի գրավումով: Դեռ լավ էր, որ
խաղի վերջին րոպեին Կարեն Եղիա-
զյանին հաջողվեց փրկել իր թի-
մին դարձնելուց:

«Կոսայի» հաջող խաղն ուրա-
խացնում է թիմի 10 ֆուտբոլիստներ

Գայսասանի մինչև 19 տարեկան
դասանեկան հավաքականի ան-
դամներ են, որոնք շուտով դաշտ է մաս-
նակցեն եվրոպայի առաջնության
ընտրական մրցաշարին: Բացի այդ էլ,
եթե «Կոսայի» կարողանա հետա-
գայում էլ միավորներ վստահել ա-
ռաջատարների հետ հանդիպումնե-
րում, ապա դրանով կմոտաշի առաջ-
նությունում մրցակցության ստանդը:
Ցավով, կրկին հիասթափեցրեց «Լո-
ռին», որը դարձավ Տիգրան Եղիազյանի
հեղինակ կրելով խոսքը հաշիվը 6-
րդ անընդմեջ դարձնելով ընդհա-
նուր 1-34 հավաքված: «Լեւոնագործի» եւ
«Ղարաբաղի» մրցակցերում դար-
ժասները մնացին անտիկ:

Խաղերի արձանագրություններ
«Արարատ»-«Ստարսակ» 0-2 (0-1)
Գայկ Գալստյան (8), Արթուր Ոսկա-
նյան (49)

«Շիրակ»-«Բանանց» 1-0 (1-0)
Արարատ Գալստյան (13)

«Լեւոնագործ»-«Ղարաբաղ» 0-0

«Չվարթնոց»-«Լոռի» 8-0 (4-0)
Մարգարիտ Լազարյան (19, 28, 34),
Վահրամ Լոբյան (44, 83), Սեւակ
Արզումանյան (60, 72, 87)

«Միկայի»-«Կոսայի» 2-2 (1-1)
1-0 Կարեն Մուրադյան (4), 1-1 Տիգ-
րան Գալստյան (37), 1-2 Լեւոն Փա-
շայան (86), 2-2 Կարեն Եղիազյան
(89)

Ունեցողներ

Արման Զարմանյան «Փյունիկ» 13
Գայկ Գալստյան «Փյունիկ» 9
Մարգարիտ Լազարյան «Չվարթնոց» 9
Արման Ոսկանյան «Փյունիկ» 8
Արման Գալստյան «Ստարսակ» 8
Մկրտիչ Զովհաննիսյան «Բանանց» 8
Տիգրան Գալստյան «Շիրակ» 8
Անդրեյ Բուլանով «Միկայի» 7
Արման Մարկոսյան «Միկայի» 7
Գայկ Գալստյան «Ստարսակ» 7
Արարատ Գալստյան «Շիրակ» 7

Մրցադասարանի արդյունակ

	Խ	Գ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արարատ	14	11	1	2	34-10	34
2. Փյունիկ	12	11	0	1	53-12	33
3. Շիրակ	14	10	2	2	38-11	32
4. Չվարթնոց	14	9	0	5	32-14	27
5. Ստարսակ	13	8	3	2	31-9	27
6. Նրդա	14	7	4	3	30-16	25
7. Բանանց	14	6	3	5	27-17	21
8. Դինամո	13	4	2	7	13-27	14
9. Լեւոնագործ	13	2	2	9	12-39	8
10. Ղարաբաղ	13	1	3	9	7-38	6
11. Կոսայի	14	0	2	12	11-48	2
12. Լոռի	14	0	2	12	11-58	2

նելով Ալես Անասայանին:
Վերջնագիծը հասկառուս հաջող էր
Կարեն Արարատյանի համար, որը վերջին 3
տուրերում վստահեց 2,5 միավոր եւ
ընդհանուր 6 միավորով գրավեց 4-րդ
տեղը, գործակիցներով առաջ անցնե-
լով նույն արդյունքը ցույց տված Ար-
սեն Եղիազյանից:

Անկասկած, ավելին էին ստատուս
Գայսասանի չենմղին Գաբրիել Սարգ-
սյանից: Նա անհաջող սկսեց մրցա-
արը եւ միայն վերջին 3 տուրերում
վստահեց 2,5 միավորի շնորհիվ
գրադեցրեց 7-րդ հորիզոնականը:

«Ազգի» ընթերցողներին ներկա-
յացնեն վերջին 3 տուրերի արդյուն-
քները:

9-րդ տուր
Նալբանդյան-Արարատյան 0-1
Եղիազյան-Լոուսյան 1/2-1/2
Անասայան-Խաչատրյան 1-0
Արարատյան-Արարատյան 0-1
Գալստյան-Արարատյան 0-1

10-րդ տուր
Արարատյան-Գալստյան 1-0
Խաչատրյան-Արարատյան 0-1
Լոուսյան-Անասայան 1/2-1/2
Արարատյան-Եղիազյան 1-0
Արարատյան-Նալբանդյան 1/2-1/2

11-րդ տուր
Արարատյան-Արարատյան 1/2-1/2
Խաչատրյան-Գալստյան 0-1
Լոուսյան-Արարատյան 1/2-1/2
Արարատյան-Անասայան 1/2-1/2
Արարատյան-Եղիազյան 0-1

Մրցադասարանի արդյունակը:
1. Սմբաս Լոուսյան 7,5
+5=5-0
2. Լեւոն Արարատյան 7
+5=4-1

փոխնախագահ Գագիկ Զովհաննի-
սյանը, մրցաարը հովանավորած
ֆիրմաների ներկայացուցիչները: Նե-
վեց, որ մրցաարի գլխավոր հովա-
նավորը Գայկ Գալստյանի մա-
խարադրությունն էր, որի անմիջական
աջակցությամբ Ազգային անվստա-
հության նախարարության ուղեկցող
գումարակալ վարչությունը (վարչու-
թյան ղեկավարը Սամվել Սամանյան) «Մի-
կայի-Լիմիտեդ» (նախագահ Միխայիլ
Բաղդասարով) եւ «Ֆլեյ» (նախա-
գահ Բարսեղ Բեգլարյան) ֆիրմանե-
րը ձեւավորել էին մրցանակային հիմ-
նադրամը:

Մրցակարգի համաձայն մասնա-
կիցները ստացան դրամական դար-
ժասներ: Գեներալմայորի համընկնեց 1,5 մլն
դրամ, 2-րդ տեղը գրաված Լեւոն Ար-
արատյանը ստացավ 900 հազար դրամ, 3-
րդ մրցանակակիր Ալես Անասայանը
500 հազար դրամ: 250 հազարա-
կան դրամ ստացան հավասար միա-
վորներ ունեցող Կարեն Արարատյան ու Ար-
սեն Եղիազյանը: Մնացած մասնա-
կիցները վստահեց 100 հազար դրամ
միավորի դիմաց դարձան: 10 հազարա-
կան դրամով: Մրցանա-
կային տեղակալ դարձան Եղիազյանը ու
արձաթ եւ բրոնզե մեդալներով ու
համադասարան կարգի դիմում-
ներով:

Մեր առաջատար ժամանակակիցների
վստահելույթներն ուրախացնում են
ժամանակակից երկրորդություններին, Լեւոն
որոնք շուտով Գայսասանի հավաքա-
կանի դաշիվը դաշտ է դաշտանեն
Երեւանում կայանալի աշխարհի թի-
մային 5-րդ առաջնությունում:

Ֆրանսիացի բասկետբոլիստները գերազանցեցին

Ֆրանսիայում ավարտվեց բասկետբոլի կանանց եվրոպայի առաջնությունը: Վճռական խաղում մայր-
ցամաքի չենմղին կոչումը վիճարկեցին Ֆրանսիայի եւ Ռուսաստանի բասկետբոլիստները: Գալստյան
բոլորն ուղեկցեց սանտերին, որոնք հաղթելով 73-68 հավաքված, արժանացան չենմղինի տիտղոսին ի-
րավունք ստանալով առանց ընտրական մրցաարի հանդես գալու 2003 թ. Գոլանդական կայանալի
եվրոպայի առաջնությանը: Բրոնզե մեդալների համար մրցակցերը Իտալիայի եւ Լիսվայի բասկետբոլի-
ստներին միջեւ ավարտվեց խաղանկարի հաղթանակով (89-74):

Ընդամենի առաջատար եղանակը դարձրեց

Իսպանական Սենս Վինսենթ Բալդոնոս եվրոպայի չենմղինի կոչումն են վիճարկում վեցերան ժամանակակիցները:
Արդեն կայացել է նախաժամանակ 9 տուրերից 6-ը: Գալստյան են ցուցադրում ռուսաստանցի հանրահայտ գոս-
մայսեր Մարկ Տայանովը, հունգարացի Իոսկան Զոնը եւ Իսրայելը ներկայացնող Յակոբ Սուրբյը, որոնք 5-ա-
կան միավորով գլխավորում են արդյունակը: Նրանցից կեսական միավորով ես են մնում Կլովանսը (Լասվա),
Տասանո (Իտալիա), Ցիբուկան (Սլովակիա) եւ Պիլը (Գերմանիա):

Բաժնի վարում է
ԱՆՈՏ ՆԱԵՐԱՊԵՏՆԱԸ

ՕՐԿԱԿԵՏԻՐՈՎ

ՀԱՐՅԵՐ

Ինչո՞ւ գոռաց, լռեց ու հեռացավ Մուրադ Մուրադյանը

Կամ զուգե հեռագլխե՞ր

«Երբ լռում են գոռում են», լափնական հայտնի այս խոսքը իսկը բնադրականության նախկին նախարար Մուրադ Մուրադյանի համար էր ասված: Իհարկե որոշ վերադարձումով էֆնախարարն իր դաշնակցից հեռացվելուց հետո սկսեց գոռավ մաֆիայի, երկիրը գովազդների և այլոց մասին, խոստացավ ասուլիս հրավիրել ու անուն առ անուն հրադարակել, սակայն ինչդեպ սկսել էր հանկարծակի գոռալ, այնուհետ էլ հանկարծակի լռեց: Այդ լռությունն էլ հենց կասկածելի էր (է): Իհարկե, զարմանալի չէին լինի նրա ելույթները, եթե նա նախկինում էլ իր ելույթներ ունեցած լիներ. բնադրականության նախկին նախարարը, բերես, միակ նախարարն էր, որը իր գործունեության 9 ամիսների ընթացքում ոչ մի անգամ ոչ մի լրագրողի հարցին չէր պատասխանել, մինչդեռ դաշնակցի ազատությունը մի քանի օր անց Հայաստանում գոյություն ունեցող մաֆիայի մասին սենսացիոն հայտարարություններով իրար հետեւից հարցազրույցներ սվեց «Ազատություն» ռադիոկայանին ու «Ազգ» թերթին:

Հիշեցնենք: «Ազգ» հուլիսի 27-ի հարցազրույցում Մուրադյանը անուղղակիորեն հայտարարում էր, որ ինքը բացահայտել է իր համակարգում գոյություն ունեցող մի քանի չարաահումներ՝ մաֆիայի գոյությունն աղացուցող, դրանց մասին տեղեկացվել են ՀՀ վարչապետին ու նախագահը: Առաջինը լռել է ու ընթացք չի սվել, իսկ երկրորդի վերահսկողական ծառայությունը սահմանել է դրանց ուսումնասիրությունը, սակայն իր խոսքերով «նուկառի» մեջ է Մուրադյանը վերահիշյալ հարցազրույցից բացի դաշնակցության վերաբերյալ ասելով, որ անուն առ անուն հրադարակել այն 20-25 մարդու անունը, որոնցից եթե «էս երկիրը չազատվի էս երկիրը չի դավի»: «Կգա ժամանակն ու կասեմ, թե ո՞վ է զուլի գործողը, դաշնակցությունում, ով կառավարությունում», խոստանում

էր Մուրադյանը: Սակայն, ինչդեպ ցույց սվեց ժամանակը, այդ «ժամանակը» չեկավ: «Ցնցող» հայտարարություններից հետո նրա բջջայինը լռեց (մի քանի փորձերը դարձելու, թե ե՞րբ է լինելու խոստացված ասուլիսը, այդդեպ էլ անցան աղադրյուն):

Էֆնախարարի անհետացումը իր հայտարարություններով հանդերձ այդդեպ էլ կոռուպցիոն, եթե չգար սեղաններին 11-ը ՀՀ վարչապետի վերահսկողական ծառայության մեջ Գագիկ Պողոսյանի սղանությունն ու դրան հետեւող մեկնաբանությունները, որոնց գերակշիռ մասում հիշատակվում է Մուրադյանի անունը: Մասնավորապես մամուլի («Հայոց աշխարհ» և այլն) մի քանի հրադարակումներում Գ. Պողոսյանի կողմից սուղազույմների արդյունքում կատարված բացահայտումների մեծ մասը կարծես թե ուղղակիորեն առնչվում է բնադրականության համակարգին ու նախկին նախարարին: Օրեր էլ ՀՀ բնադրականության նախարարության երկու դաշնակցային երկրաբանության վարչության մեջ Կարգան Կարազոյանի ու վարչության ենթակայության սակզսնվող «Կուլտուրան» ՊԲԲԸ-ի սնորհի դաշնակցային կատարվել Մկրչյանի ծերակալություններով (որոնք աշխատանքի են անցել Մուրադյանի օրով): Ավելի ամրադրվեց այն ժողովումը, թե Մուրադյանը ուղղակիորեն կաղ ունի Պողոսյանի սղանության հետ:

«Ինչո՞ւ»-ների մի անբողջ ցարք

Նախան դաշնակցայինը այն հարցին, թե ինչո՞ւ հեռացավ Մ. Մուրադյանը, փորձեմք սրամաբանորեն դարձել, թե մինչեւ հեռանալը ինչո՞ւ խոսեց (ավելի ռոն՝ գոռաց): Տրամաբանությունը ճախ է երկու բացատրություն՝ կամ դաշնակցայինը ազատվելը ծանր դեմոկրատիայի մեջ էր գրել նրան և ուզում էր վերծիսնդի լինել, կամ էլ իսկապես ծեղի սակ ուներ փաստեր, ո-

րոնք ուզում էր հրադարակել: Համենայն դեպ, եթե չունենար ասելիք, հրադարակված նման հայտարարություններ դժվար թե աներ: Եվ առաջին և երկրորդ ենթադրությունների ծեղաբան լինելու դեպքում սրամաբանորեն գալիս է երկրորդ հարցը՝ հաղա ինչո՞ւ լռեց: Դրա համար էլ կա երկու սրամաբանական դաշնակցային կամ վախեցնակ, կամ վախեցրին ու լռեցին: Նեեմ, որ հարցազրույցի ողջ ընթացքում Մուրադյանը նյարդային ու լարված վիճակում էր (հարցազրույցը ցաս դժվարությամբ սվեց դրա համար ընտելով երեւանի հեռավոր թաղերից մեկը), սակայն, դրա հետ մեկտեղ, զգացմունքային ու կռվի դաշնակցային մարդու կեցվածք ուներ է, իր իսկ խոսքերով, դաշնակցային էր դաշնակցային մինչեւ վերջ: «Ավելի լավ է մեռնեմ դաշնակցով, քան աղբեմ անդաշնակցով», ասում է նա հարցազրույցում: Այստիպում կամ համարձակությունը չի երկրորդ, կամ էլ նրա հետագա ներկայությունը հանրապետությունում ուղղակի անցանկալի էր, քանի որ խոսելը ենթադրում էր ցղթայական բացահայտումներ, որոնք անուշ, անխուսափելի էին:

Այն օրերին, երբ Մուրադյանը հայտարարել էր իր բացահայտումների մասին, կարծիքներ էին հնչում, որ «նրան ռոնով սանառիք են ուղղակի»: Այդդեպ էլ եղավ: Երբ օրերս հերթական անգամ զանգեցին, դարձելու դաշնակցայինում է, թե ոչ, Մուրադյանի բջջայինն անսղանելիորեն դաշնակցային մի երիտասարդ ծայր տեղեկացրեց, որ «Մուրադյանը Հայաստանում չէ, զնացել է սանառիք»: Ե՞րբ է զնացել, ո՞ր «սանառիքում», այդդեպ էլ հնարավոր չեղավ դարձել, քանի որ բջջայինը լռեց ու ցարունակում է լռել, այս անգամ թերես ընդմիջեց...

Եվ այսդեպ հարց հետեւական ու առանց հետին մտի ինչո՞ւ հեռացավ Մուրադյանը: Կամ զուգե հեռացվե՞ց...

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՐԳԱՆ

Թուրքիան Հայաստանից հեռախոսական հաղափականություն է ակնկալում

ԱՍՏԱԲՈՒԼ, 20 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայի նախագահ Ամնեղ Նեգրեթ Սեզերը Կարսի Կովկասյան համալսարանի և Պասնական հաղափների միության կողմից կազմակերպված սեմինարների ժամանակ անդադարձել է սարածաբանային դիմակայությունների կարգավորմանը:

Նա կարեւորել է Արթեբանի և Վրաստանի ինֆոխոստության և սարածային ամբողջականության դաշնակցային ակադեմիայի կարգավորման գործընթացում՝ ցեզելով, որ այս սկզբունքների անստեւումը իրատեսական է:

«Հայաստանը մեզ է բողնի գրավալ սարածները, որ գրավված են միջազգային օրենքի դրույթների ոսնահարմար և ԼՂ հակամարտության կարգավորման գործընթացում վարի առավել կառուցողական հաղափականություն: Թուրքիան ակնկալում է, որ Հայաստանը կծերբազասվի անցյալից մնացած կանխակալություններից և հեռախոսական հաղափականություն կկարի հարեւանների նկատմամբ», նեզել է Թուրքիայի նախագահը:

Շոս Սեզերի, Կովկասյան սարածաբանը ցարունակելու է խաղալ այն ուղղակի ակնկալում էր, որ ունեցել է նախկինում: Նա խոստացել է Թուրքիայի ազակցությունը հարավկովկասյան երկրների ինստրացման գործընթացին:

Հայտարարություն

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության «Ազրոխիմիա» ՊԲԲԸ-ը ս. թ. սեղաների 26-ին կազմակերպում է ճաղոնիայի կառավարության կողմից երեւան հաղափին սրամադրած 100 s ազոնական դարարանյութի աճուրդային վաճառք: Սեղ սոննայի աճուրդային վաճառքի մեկնարկային նվազագույն գինը՝ 45000 դրամ (առանց բեռնման և փոխադրման ծախսերի):

Տեղեկությունների համար զանգահարել համադաշնական թաղադեարանի գյուղատնտեսության բաժին:

For Your Internal News of Armenia Log on to

www.azg.am

In English, Russian, Armenian and Turkish

Հաղորդագրություն

Լրագրող, հրադարակախոս Վալերի Այդինյանի հոգեհանգիստը տեղի է ունեւալու երեւեարթի, սեղաների 25-ին, ժամը 18:00-ին, Արովան 13 հասցեում:
Հուղարկավորությունը՝ չորեւարթի, սեղաների 26-ին, ժամը 12-14-ը ՀՀ ժուռնալիսների միության ցեմից:

Հեռաքննող լրագրողների ընկերակցություն

Դիմեք «Ինֆորմացիայի ազոնության» կենսոն, երբ դաշնականները մերժում են ձեզ ինֆորմացիա սալ:
Հասցե՝ Երեւան, Դեղասան փող. 4, բն. 1 ա, հեռ. 524105, 529240
էլ. փոստ shushan@internews.am, versused@arminco.com

ԼՂՀ

Վարժանքներն անցան հաջող

Մարական դաշնակցության սարեկան դլանի համաձայն, օգոստոս-սեղաներ ամիսներին Լեռնային Դարարաղի դաշնակցության բանակի հետախուզական և հրետանային մի ցարք ենթարբաժանումներում անցկացվեցին ճամբարային հավաքներ: Հիմնաապողների կարծիքով, դա փորձության իսկական դղորց է, որում հղկվում է մարական վարդեությունը:

Հետախուզները հնարավորություն ունեցան առավելագույնս արդյունավեց օգտագործել ժամանակը և կատարելագործել մասնագիտական հմտությունները: ԼՂՀ դաշնակցության նախարար, գեներալ լեյտենանտ Սեյրան Օհանյանի հավաստմամբ, դարադումների ընթացքում հետախուզները ստացան բավարար զիտելիներ, որոնք կօգնեն նրանց բարձրացնել մասնագիտական վարդեությունը: Միաժամանակ նա ընդգծեց, որ դաշնակցության բանակի հղորդությունն ու հաջողությունը ցաս բանով

կախված են հետախուզների վարդեությունից:
Հրետանավորների ճամբարային հավաքներն ավարտվեցին մարական կրակոցներով ռազմական վարժանքներով, գիւրեարային, գերեկային և մարականին մոտ դաշնակցային վարժանքների ընթացքում մեակվեցին ենթարբաժանումներ կատարված հմտություններ, մարական կրակոցներին լուծումներ, ռազմական տեխնիկայի ու գեների հետ վարդելու կանոններ:

Ո գորմասի հրամանատար, մայոր Ալեւանդր Գրիգորյանի խոսքերով, մարական կրակոց արային վարժանքներն անցկացվեցին դլանի համաձայն: Ենթարբաժանումները հնարավորություն ունեցան իրենց ուժերը փորձարկել երկանորեն մեծ սարածում, ինչը չի կարելի համեմատել գորմասային դարադումների հետ: Վարժանքներն աղացուցեցին, որ ցարային և հրամկազները գործում են հսակ և կորդինացված, ինչդեպ կրակային

սահմանում, այնդեպ էլ դիտակցեցին: Իսկ ամենագլխավորը, ասում է մայոր Գրիգորյանը, սղայակազնը ծեղ բերեց գործնական հմտություններ:

Ընդհանրացնելով հրետանավորների վարժանքների արդյունքները, ԼՂՀ դաշնակցության բանակի հրետանու մեջ, գեներալ մայոր ժուր Գասղարյանը հաճույնով նեցեց, որ բոլոր ենթարբաժանումները հիմնականում արժանացան դրական գնահատականի, որոնք ենթարբաժանումներն ակաճեցին առավելագույն ցուցանիշներ: Միաժամանակ ժ. Գասղարյանը խոստովանեց, որ վարժանքները բացահայտեցին նաեւ ցաս խնդիրներ, որոնք լուծում կատան գորմասներում ուսումնական գործընթացում:

Առջեւում ճամբարային նոր հավաքներ են, այս անգամ դաշնակցային վարժանքների դաշնակցային գործերի ենթարբաժանումները:

ԳԵ ՖԱՍՏՈ

ՆՈՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Ինֆորմացիայի վերականգնում
- Հաճախորդային սարքավորումների վերանորոգում

ՆՈՐ ԳՆԵՐ, ՆՈՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԻՆՏԵՐՆԵՏ քարտի օգտագործում 20% ցածր գներով

- Գիշերայինը՝ ամսական \$ 20
- Շուրջօրյան՝ ամսական \$ 50
- Էլ. փոստը՝ ամսական \$ 10

Հեռ.՝ 52-43-51, 52-63-26
E-mail: support@arminco.com
WEB: http://www.arminco.com